

UTKAST

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av banlagen och lagen om trafiksystem och landsvägar samt till lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det ändringar i framför allt banlagen och lagen om trafiksystem och landsvägar. Syftet med ändringarna är att förtydliga och uppdatera bestämmelserna om trafik- och farledshållning i förhållande till den förändrade verksamhetsmiljön, förbättra trafik- och farledsnätets säkerhet och funktionssäkerheten, göra planeringen smidigare och säkerställa att bestämmelserna motsvarar de nuvarande och kommande behoven inom transportsystemet.

Genom propositionen genomförs de nationella bestämmelser som förutsätts i förordningen om det transeuropeiska transportnätverket (TEN-T-nätet) och som gäller tredjelandsföretags deltagande i infrastrukturprojekt. Det föreslås att infrastrukturförvaltarna åläggs en skyldighet att bedöma sådana projekts risker för säkerheten eller den allmänna ordningen samt att vidta behövliga riskhanteringsåtgärder. Nya bestämmelser om detta ska enligt förslaget tas in i lagen om trafiksystem och landsvägar, spårtrafiklagen, lagen om fartygstrafikservice, lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet, luftfartslagen, lagen om transportservice och sjötrafiklagen.

I propositionen stärks också beaktandet av den nationella säkerheten i trafik- och farledshållningen. Faktorer som gäller den nationella säkerheten, försvaret och försörjningsberedskapen ska beaktas uttryckligen i de allmänna kraven på ban- och väghållning. Dessutom preciseras bestämmelserna till den delen att bannätsförvaltaren ska ha tydligare befogenheter än i nuläget att reagera i störningssituationer och vid behov vidta också föregripande åtgärder.

En viktig del av propositionen är att utveckla bestämmelserna om privata spåranläggningar. På privata spåranläggningar som används eller planeras för reguljär persontrafik ska i fortsättningen tillämpas i huvudsak samma bestämmelser som på statens bannät. Detta innebär att de bestämmelser som gäller bland annat plankorsningar, skydds- och frisiktsområden, tillfälliga trafikarrangemang samt projektbedömning och utvärdering ska gälla också dessa spåranläggningar.

Bestämmelserna om planering av trafikleder revideras särskilt i fråga om rätten till utredning. Utredningar ska möjliggöras på ett smidigare sätt i de olika projektfaserna, men samtidigt ska markägarnas rättsskydd stärkas bland annat genom ett tillståndsförfarande för privata spåranläggningar och genom att kraven på information preciseras.

I propositionen preciseras dessutom bestämmelserna om utlämnande av sekretessbelagd information. Avsikten är att möjliggöra att information om infrastruktur lämnas ut på ett smidigare sätt än tidigare, när det är nödvändigt för planeringen och anläggningen av infrastruktur som är viktig med tanke på samhällets funktion.

Andra ändringar är bland annat en uppdatering av bestämmelserna om landsvägsfärjor och vissa förfarandemässiga ändringar i planeringen av trafikleder.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
LAGFÖRSLAG	4
1. Lag om ändring av banlagen	4
2. Lag om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar	15
3. Lag om ändring av spårtrafiklagen	22
4. Lag om ändring av lagen om fartygstrafikservice.....	24
om ändring av lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och	
5. Lag om tillsyn över skyddet.....	25
6. Lag om ändring av luftfartslagen	27
7. Lag om ändring av lagen om transportservice	29
8. Lag om ändring av sjötrafiklagen	30
BILAGOR.....	32
PARALLELLTEXTER	32
1. Lag om ändring av banlagen	32
2. Lag om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar	52
3. Lag om ändring av spårtrafiklagen	63
4. Lag om ändring av lagen om fartygstrafikservice.....	66
om ändring av lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och	
5. Lag om tillsyn över skyddet.....	68
6. Lag om ändring av luftfartslagen	69
7. Lag om ändring av lagen om transportservice	72
8. Lag om ändring av sjötrafiklagen	74

MOTIVERING

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av banlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i banlagen (110/2007) 26 § 3 mom., sådant det lyder i lag 998/2018,
ändras 2 § 3 mom., 3 § 1 mom. 14 punkten, 5 § 1 och 2 mom., 7 § 1 och 4 mom., 8 a och 9 §,
14 § 2 mom., 15 § 1 mom., 18 § 3 och 4 mom., 19 §, 22 § 3 mom., 25 a, 25 b, 27 och 28 a §, 28
b § 3 mom., 28 c, 28 d och 31–33 §, 37 § 2 mom., 38 § 2 och 3 mom., 40 §, 41 § 2 mom., 42 §,
43 § 1 mom., 60 § 1 mom., 63 och 88 a §, 89 § 6 mom. och 89 a §,
av dem 2 § 3 mom., 3 § 1 mom. 14 punkten, 5 § 1 och 2 mom., 7 § 1 och 4 mom., 8 a och 9
§, 15 § 1 mom., 18 § 3 och 4 mom., 27 och 28 a §, 28 b § 3 mom., 28 c, 28 d, 31–33 §, 37 § 2
mom., 38 § 2 och 3 mom., 40 §, 41 § 2 mom., 42 §, 43 § 1 mom., 60 § 1 mom., 63 och 88 a §
och 89 § 6 mom. sådana de lyder i lag 998/2018, 19 och 25 b § sådana de lyder i lag 567/2016,
22 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1502/2019 samt 25 a och 89 a § sådana de lyder i lag
707/2025, och
fogas till lagen nya 9 a och 9 b §, till 14 § ett nytt 3 mom., till 21 § ett nytt 3 mom., till lagen
nya 21 a och 21 b §, till 37 §, sådan den lyder i lag 998/2018, ett nytt 3 mom., till 38 §, sådan
den lyder i lag 998/2018, ett nytt 4 mom., till 60 §, sådan den lyder i lag 998/2018, ett nytt 4
mom. och till lagen nya 85 b och 87 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 8 a §, 18 § 4 mom., 27, 32 och 33 §, 43 § 4 mom. samt 2 a och 4 kap.
tillämpas inte på andra privata spåranläggningar än sådana som används eller planeras för
reguljär persontrafik, om inte något annat föreskrivs nedan. Denna lag tillämpas inte på
nedläggning av privata spåranläggningar.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *bannätsförvaltare* Trafikledsverket och förvaltare av sådana privata spåranläggningar som
omfattas av lagens tillämpningsområde samt den aktör som ansvarar för planeringen och
anläggningen av ett banprojekt.

5 §

Allmänna krav på banhållning

Bannätet ska utvecklas och underhållas och investeringar ska göras i syfte att främja
1) målen för den riksomfattande trafiksystemplanen,

2) uppnåendet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen och utvecklingen av områdena samt i samband med planeringen av markanvändningen målsättningarna för samhällsstrukturen och miljön och en ekonomisk områdes- och samhällsstruktur,

3) minskning av trafikutsläppen,

4) möjligheterna att utnyttja data och digitalisering samt automatisering av trafiken och förutsättningarna för utveckling av transportservicen, och

5) den nationella säkerheten.

Järnvägarna ska med beaktande av deras trafikmässiga betydelse planeras, byggas och underhållas så att

1) bannätet erbjuder förbindelser för trygg och fungerande trafik och transporter mellan olika regioner i landet med beaktande av tillgängliga förbindelser, olika befolkningsgruppers trafikbehov och olika näringsgrenars transportbehov,

2) bannätet skapar förutsättningar för utveckling av en miljö med många aktörer så att de som bedriver järnvägstrafik har likvärdiga förutsättningar att tillhandahålla tjänster på bannätet,

3) de olägenheter som bannätet och järnvägstrafiken förorsakar miljön blir så små som möjligt och att naturresurserna används sparsamt,

4) banhållningen inte leder till att någon tillfogas större skada eller olägenhet än behövt,

5) järnvägarna trafikmässigt och tekniskt är så funktionella som möjligt, att de med tanke på järnvägstrafiken och den övriga trafiken är så säkra som möjligt och att syftet med dem uppnås så förmånligt som möjligt,

6) den gällande och planerade markanvändningen beaktas,

7) uppgifterna om järnvägarna och deras underhåll är uppdaterade och tillgängliga,

8) järnvägarna och den digitala infrastrukturen i anslutning till dem är kompatibla med det övriga trafiknätet och den digitala infrastrukturen i anslutning till det, och

9) försvarets och försörjningsberedskapens behov beaktas.

7 §

Bannätsförvaltare och kostnaderna för banhållningen

Trafikledsverket är bannätsförvaltare och banhållare för det statsägda bannät som det förvaltar. Staten svarar för kostnaderna för banhållningen på statens bannät. Andra intressenter kan ta del i kostnaderna för banhållningen på statens bannät eller ta på sig att svara för kostnaderna för en till banhållningen ansluten åtgärd med stöd av avtal med Trafikledsverket, om banhållningen sköts så att den till sin kvalitet eller omfattning håller en högre standard än vad den allmänna trafiken kräver eller om någon drar särskild nytta av de åtgärder som vidtas eller om det finns någon annan särskild orsak för deltagandet.

För att säkerställa att trafiksystemet fungerar och för att genomföra lagens syften kan förvaltaren av statens bannät av särskilda skäl och i enlighet med ett avtal delta i kostnaderna för någon annan sådan åtgärd som hänför sig till bannätsförvaltarens uppgifter än byggandet och underhållet av en järnväg.

8 a §

Projektbedömning

Bannätsförvaltaren ska göra en projektbedömning av sådana utredningsplaner och järnvägsplaner som gäller viktiga banprojekt. Bannätsförvaltaren ska göra en projektbedömning också för sådana lösningar i en järnvägsplan som genomförs stegvis och som gäller ett viktigt banprojekt.

Projektbedömningen ska innehålla en beskrivning av projektets utgångspunkter, mål och konsekvenser, samt en bedömning av de konsekvenser som är viktiga med tanke på beslutsfattandet, en samhällsekonomisk lönsamhetskalkyl och slutsatserna av projektbedömningen. Som en del av projektbedömningen ska det dessutom efter behov läggas

fram en bedömning av effekterna, kompletterande konsekvensbedömningar, en bedömning av genomförbarheten samt rekommendationer om uppföljningen och utvärderingen av projektet.

9 §

Inledande och avslutande av utarbetandet av en plan

När utarbetandet av en utredningsplan eller en järnvägsplan inleds ska kommunen informeras om det och information om detta ska också ges genom offentlig kungörelse.

Om utarbetandet av en utredningsplan eller en järnvägsplan avslutas innan planen har godkänts, ska information om detta ges på det sätt som föreskrivs i 1 mom.

9 a §

Rätt till utredning som gäller utredningsplaner eller järnvägsplaner

När Trafikledsverket i enlighet med 9 § har informerat om att utarbetandet av en utredningsplan eller en järnvägsplan inleds har verket rätt att utföra utredningsarbeten på en fastighet som hör till planeringsområdet. För detta ändamål får på den fastighet som avses i denna paragraf utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning eller markundersökning eller andra motsvarande åtgärder.

I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

Information om utredningen ska senast sju dagar innan den inleds ges genom vanlig delgivning till de i 22 § 1 mom. nämnda personer, vilkas adresser är kända, och till andra genom offentlig delgivning. Dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

9 b §

Utredningstillstånd som gäller utredningsplaner eller järnvägsplaner

Om det inte avtalas om saken, kan Lantmäteriverket bevilja även andra bannätsförvaltare än Trafikledsverket tillstånd att utföra utredningsarbeten som avses i 9 a § 1 mom. På tillståndet och behandlingen av tillståndsärendet tillämpas 84 och 85 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan *inlösningslagen*. På utförandet av utredningsarbetena och informerandet om en utredning tillämpas 9 a § 2 och 3 mom.

14 §

Järnvägsplan

Om ett projekt som gäller byggande av en järnväg har ringa verkningar är en järnvägsplan inte nödvändig, om inte tillskottsområde tas för projektet eller om fastighetens ägare eller en med ägaren jämförbar innehavare skriftligen har samtyckt till att tillskottsområdet tas. Det är inte heller nödvändigt att utarbeta en järnvägsplan, om projektet är beläget inom ett detaljplaneområde och om järnvägens läge och dess verkningar redan i tillräcklig mån har fastställts i detaljplanen.

Utarbetandet av en järnvägsplan kan av särskilda skäl inledas innan utredningsplanen har godkänts, dock tidigast efter utgången av den tid enligt 22 § under vilken utredningsplanen är framlagd.

15 §

Järnvägsplanens innehåll

I en järnvägsplan för byggande av järnväg ska järnvägen och dess läge, användning för olika ändamål, höjdläge, tvärsektion och torrläggning anges så att verkningarna kan bedömas i tillräcklig utsträckning och järnvägen kan märkas ut i terrängen. I järnvägsplanen ska anges de planerade planskilda korsningarna, plankorsningarna och trafikförbindelserna. Till planen ska fogas en bedömning av järnvägens verkningar och i planen ska anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som byggandet av banan eller järnvägstrafiken medför. Åtgärder för att avlägsna eller minska de menliga verkningarna kan anvisas till ett område utanför det i planen avsedda järnvägsområdet med samtycke av områdets ägare. Till planen ska fogas en uppskattning av kostnaderna för byggandet av järnvägen.

18 §

Avlägsnande av plankorsningar

Bannätsförvaltaren avlägsnar en plankorsning som strider mot detaljplanen, när en godkänd ersättande trafikförbindelse har byggts och ett gatuhållningsbeslut har fattats. Om plankorsningen i fråga används allmänt för trafik, ska det på förhand genom kungörelse informeras om att plankorsningen kommer att avlägsnas. Trafikledsverket svarar för kungörelsen av information om statens bannät. Transport- och kommunikationsverket svarar för kungörelsen av information om privata spåranläggningar.

Om användningen av en plankorsning på en enskild väg medför omedelbar fara för väg- eller järnvägstrafikens säkerhet, kan väghållaren åläggas att i plankorsningen eller på den del av vägen som leder till korsningen göra de ändringar som behövs för att avvärja faran eller så kan det beslutas att plankorsningen ska stängas, avlägsnas eller flyttas, eller fastställas begränsningar för fordonstrafiken i plankorsningen. Inom statens bannät fattas beslut om detta av Trafikledsverket och när det gäller privata spåranläggningar av Transport- och kommunikationsverket på ansökan av bannätsförvaltaren. I beslutet ska det anges en skälig tidsfrist inom vilken väghållaren ska genomföra ändringarna. Om väghållaren försummar de skyldigheter som anges i beslutet, får bannätsförvaltaren utföra eller låta utföra de behövliga åtgärderna på väghållarens bekostnad, samt trots det som föreskrivs i 71 § 1 mom. 3 punkten i vägtrafiklagen (729/2018) sätta upp en trafikanordning som begränsar trafiken i plankorsningen. Behövliga ersättande trafikförbindelser som föranleds av ändring, flytt eller avlägsnande av en plankorsning ordnas och därmed anslutna ersättningsfrågor behandlas vid den vägförrättning för en enskild väg som bannätsförvaltaren ska ansöka om efter det att ett beslut som avses i detta moment har fattats.

19 §

Utloppsdiken i järnvägsplanen

Är det för torrläggning av ett järnvägsområde eller biområde behövligt att grunda rätt att hålla ett utloppsdike på någon annans mark eller rätt att leda avrinningsvatten till någon annans dike eller bäck, ska detta fastställas i järnvägsplanen, i vilken det område som behövs för utloppsdiket ska anges. På utloppsdiken tillämpas i övrigt det som i vattenlagen (587/2011) föreskrivs om dikning.

21 §

Järnvägsplanens rättsverkningar

Om det i järnvägsplanen har reserverats ett område för framtida breddning av järnvägen, gäller för byggande på ett sådant område vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. En bygginskränkning som gäller ett sådant område förfaller, om inte utarbetandet av en järnvägsplan för breddning har inletts inom åtta år från utgången av det år då järnvägsplanen i vilken områdesreservering ingår har godkänts.

21 a §

Rätt till utredning som gäller genomförande av ett banprojekt

Trafikledsverket har rätt att på en fastighet utföra de utredningsarbeten som behövs för genomförandet av ett banprojekt enligt en godkänd järnvägsplan. På fastigheten får utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning, markundersökning och andra motsvarande åtgärder. Utredningar får utföras före besittningstagandet på ett område som tas i besittning permanent eller för tiden för byggandet av banan samt även annanstans på fastigheten i den omedelbara närheten, om det är nödvändigt för att ett projekt enligt järnvägsplanen ska kunna genomföras.

I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

Information om utredningar ska senast sju dagar före inledandet av utredningarna genom vanlig delgivning ges till ägarna och innehavarna av den fastighet vars område är föremål för utredning. Dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

21 b §

Utredningstillstånd som gäller genomförande av ett banprojekt

Om det inte avtalas om saken, kan Lantmäteriverket bevilja även andra bannätsförvaltare än Trafikledsverket tillstånd att utföra utredningsarbeten som avses i 21 a § 1 mom. samt bevilja tillstånd för sådan förbättring av järnväg som inte kräver att det utarbetas en järnvägsplan enligt 14 § 2 mom., om förbättringen är nödvändig för att genomföra ett projekt. På tillståndet och behandlingen av tillståndsärendet tillämpas 84 och 85 § i inlösningslagen. På utförandet av utredningsarbetena och informerandet om en utredning tillämpas 21 a § 2 och 3 mom.

22 §

Framläggande av planer och framställande av anmärkningar

Information om kungörelsen ska utan dröjsmål publiceras i de kommuner vars område planen gäller. Bestämmelser om kommunala tillkännagivanden finns i 108 § i kommunallagen (410/2015). Den som svarar för framläggandet ska dessutom lämna meddelande om framläggandet av planen genom vanlig delgivning till ägarna och innehavarna av de fastigheter från vilka det enligt planen ska inlösas område, de fastigheter på vars område det bildas skydds- eller frisiktsområden, de fastigheter till vars område det grundas någon annan rättighet och de fastigheter som gränsar till järnvägsområdet. Bestämmelser om vanlig delgivning finns i förvaltningslagen. När ägaren eller innehavaren av en fastighet är ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område eller en särskild förmån som är gemensam för flera fastigheter eller en annan aktör vars adress inte är känd eller inte kan utredas utan oskälig svårighet, kan meddelande om framläggande av planen lämnas genom offentlig kungörelse i enlighet med 2 mom.

25 a §

Järnvägsplaner som berör plankorsningar

Utöver bannätsförvaltaren kan livskraftscentralen inom statens bannät utarbeta sådana järnvägsplaner enligt 20 § 2 mom. som gäller plankorsningar och på centralen tillämpas då vad som i denna lag föreskrivs om bannätsförvaltaren. Livskraftscentralen svarar därvid i stället för Trafikledsverket också för att beslutet om godkännande av planen läggs fram och kungörs i enlighet med 90 §.

25 b §

Hur landsväg beaktas vid planeringen av en järnväg

De ändringar som byggandet av en järnväg medför för en landsväg kan anvisas i den plan som gäller byggandet av järnvägen. Bannätsförvaltaren ska vid planeringen av ändringarna samarbeta med livskraftscentralen och vid behov med Trafikledsverket.

27 §

Uppföljning och utvärdering

Bannätsförvaltaren ska systematiskt följa banprojektets uppskattade och övriga verkningar och utnyttja resultaten av uppföljningen vid bedömningen av framtida projekts verkningar och vid valet av planeringslösningar.

Bannätsförvaltaren kan av särskilda skäl besluta att det även ska göras en utvärdering av de banprojekt som avses i 8 a § 1 mom. och av vilka det har gjorts en projektbedömning. Bannätsförvaltaren ska ansvara för utvärderingen. Utvärderingen ska innehålla en redogörelse för de tekniskekonomiska undantag som har gjorts från järnvägsplanen under genomförandet av banprojektet, för hur trafiken utvecklats och för de verkningar som är av betydelse för banprojektets lönsamhet och effekter.

28 a §

Tillstånd för byggande och flyttande av en plankorsning

Byggande av en ny plankorsning, flyttande av en plankorsning och betydlig ökning av användningen av en plankorsning eller ändring av dess användningsändamål kräver tillstånd (*tillstånd för plankorsning*). Tillstånd för plankorsning behövs inte om plankorsningen ingår i en godkänd vägplan som avses i lagen om trafiksystem och landsvägar.

Tillstånd för byggande av en ny plankorsning eller betydlig ökning av användningen av en plankorsning eller ändring av dess användningsändamål kan beviljas vägghållaren, om det behövs för en nödvändig trafikförbindelse och säkerheten vid plankorsningen tryggas med hjälp av säkerhetsanordningar eller andra arrangemang. Tillstånd för flyttande av en plankorsning kan beviljas, om flyttandet förbättrar säkerheten vid plankorsningen eller om flyttandet behövs för ändamålsenligt ordnande av trafikförbindelser.

Tillstånd för byggande av en ny plankorsning inom stornätet eller TEN-nätet kan dock beviljas endast av särskilda skäl på ett sådant banavsnitt där banans högsta tillåtna hastighet permanent är högst 50 kilometer i timmen. En plankorsning inom stornätet och TEN-nätet får flyttas endast om flyttandet i betydande grad förbättrar säkerheten vid plankorsningen eller om det finns andra särskilda skäl till det.

Tillstånd för byggande av en tillfällig plankorsning för den tid arbete pågår eller då det finns andra särskilda skäl till det kan beviljas om plankorsningen inte äventyrar trafiksäkerheten. Tillstånd för byggande av en tillfällig plankorsning kan beviljas också inom stornätet eller TEN-nätet. På en tillfällig plankorsning tillämpas vad som föreskrivs i 28 b och 28 d §.

Beslut om tillstånd för plankorsning fattas inom statens bannät av Trafikledsverket och när det gäller privata spåranläggningar av Transport- och kommunikationsverket. Innan ett tillstånd för plankorsning beviljas ska tillståndsmyndigheten höra de järnvägsoperatörer som trafikerar banavsnittet i fråga. Transport- och kommunikationsverket ska dessutom höra bannätsförvaltaren för en privat spåranläggning och i samarbete med denne utreda de i denna paragraf avsedda åtgärdernas säkerhet. Tillståndsbeslutet kan förenas med villkor som gäller byggandet av plankorsningen eller en ny användningsform för den, underhåll eller avlägsnande av plankorsningen, eller en väg som ansluter till plankorsningen.

28 b §

Byggande, ändring och underhåll av plankorsningar och anslutande vägar

Om väghållaren försummar sina skyldigheter enligt 1 eller 2 mom., får inom statens bannät Trafikledsverket och när det gäller privata spåranläggningar på ansökan av bannätsförvaltaren Transport- och kommunikationsverket ålägga väghållaren att fullgöra sina skyldigheter eller avbryta byggarbetet med hot om att bannätsförvaltaren utför eller låter utföra behövliga åtgärder på väghållarens bekostnad eller avbryter byggarbetet. Om väghållaren inte har vidtagit behövliga åtgärder inom den tidsfrist som anges i beslutet om hot om avbrytande eller hot om tvångsutförande, ska bannätsförvaltaren för en privat spåranläggning informera Transport- och kommunikationsverket om detta, som kan bestämma att hotet ska verkställas och bemyndiga bannätsförvaltaren att vidta eller låta vidta de åtgärder som anges i beslutet eller att avbryta byggarbetet på väghållarens bekostnad. På hot om tvångsutförande och hot om avbrytande tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

28 c §

Tillstånd att korsa en järnväg

Att vid en järnvägsplankorsning korsa en järnväg med snöskoter eller något annat terrängfordon och att betydligt öka användningen av platsen där järnvägen korsas eller ändra dess användningsändamål kräver tillstånd (*tillstånd att korsa en järnväg*).

Tillstånd att korsa en järnväg får beviljas bara om det med hjälp av tillståndsvillkor säkerställs att användningen av terrängfordon inte skadar banan eller funktionen hos järnvägsområdets konstruktioner, inte medför olägenhet för banhållningen och inte äventyrar trafiksäkerheten. Ett tillstånd att korsa en järnväg kan vid behov beviljas för viss tid. Tillstånd att korsa en järnväg kan beviljas endast av särskilda skäl i anslutning till en plankorsning inom stomnätet och TEN-nätet.

Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet kan för övervakningsuppdrag i terrängen för viss tid beviljas tillstånd att på de villkor som anges närmare i tillståndet korsa en järnväg vid en plankorsning med snöskoter eller något annat terrängfordon.

Beslut om tillstånd att korsa en järnväg fattas inom statens bannät av Trafikledsverket och när det gäller privata spåranläggningar av Transport- och kommunikationsverket. Tillståndsmyndigheten ska innan tillstånd beviljas höra de järnvägsoperatörer som trafikerar banavsnittet i fråga. Transport- och kommunikationsverket ska dessutom höra bannätsförvaltaren för en privat spåranläggning och i samarbete med denne utreda om villkoren enligt 2 mom. uppfylls. Tillståndsbeslutet kan förenas med villkor som gäller byggandet av platsen där järnvägen korsas eller en ny användningsform för den, underhåll eller avlägsnande av platsen, eller en väg som ansluter till plankorsningen.

På sådana plankorsningar och tillstånd att korsa en järnväg som avses i denna paragraf tillämpas vad som föreskrivs i 18 § 4 mom. och 28 b §.

28 d §

Återkallande av tillstånd för plankorsning och tillstånd att korsa en järnväg

Tillståndsmyndigheten kan på eget initiativ eller på bannätsförvaltarens ansökan besluta att återkalla ett beviljat tillstånd, om

1) plankorsningen eller det vägvagnsintervall som ansluter till den inte byggs eller underhålls på det sätt som föreskrivs i 28 b § och bristen eller försummelsen inte åtgärdas inom den utsatta tidsfristen, eller

2) väghållaren försummar sin skyldighet enligt 28 a § 1 mom. att ansöka om tillstånd för ökad eller ändrad användning av plankorsningen.

31 §

Tillfälligt trafikförbud eller tillfällig begränsning av trafiken

Bannätsförvaltaren kan för viss tid förbjuda eller begränsa trafiken på en bana eller en del av en bana, om

1) banan är i ett sådant skick att det inte är tryggt att trafikera den eller banans skick till följd av exceptionella väderleksförhållanden sannolikt försämrats så att det inte är tryggt att trafikera den, eller

2) det finns risk för att järnvägstrafik skadar en bana som till följd av tjällossning, regn eller någon annan orsak har försvagats eller löper sannolik risk att försvagas till sin konstruktion.

32 §

Tillfällig farväg

Om trafiken på en bana förhindras till följd av att banan rasat, exceptionella naturförhållanden eller någon annan överraskande orsak, som kan äventyra eller skada trafiken, miljön, den allmänna säkerheten, järnvägen eller annan egendom, har bannätsförvaltaren rätt att på annans mark ordna tillfällig farväg tills hindret har avlägsnats. Innan farvägen ordnas ska fastighetens ägare eller innehavare ges tillfälle att bli hörd, om detta är möjligt.

33 §

Brådskanie banarbete

Om det finns risk för att en järnväg skadas och trafiken på banan då förhindras till följd av att banan rasat, exceptionella naturförhållanden eller någon annan överraskande orsak som äventyrar eller skadar trafiken, miljön, den allmänna säkerheten, järnvägen eller annan egendom, har bannätsförvaltaren rätt att på annans mark anlägga tillfälliga anläggningar, anordningar, diken, trummor eller vallar. Innan dessa börjar anläggas ska fastighetens ägare eller innehavare ges tillfälle att bli hörd, om detta är möjligt.

Om en anläggning, anordning eller vall enligt 1 mom. blir bestående på annans mark, ska bannätsförvaltaren utan dröjsmål inleda utarbetande av en järnvägsplan, om det inte är onödigt med stöd av 14 § 2 mom.

37 §

Skyddsområde för järnväg

Om väg- eller järnvägstrafikens säkerhet kräver det har bannätsförvaltaren rätt att avlägsna växtlighet från skyddsområdet eller begränsa växtlighetens höjd. På skyddsområdet får det inte finnas byggnader, upplag, stängsel eller andra anläggningar eller anordningar, om de eller användningen av dem kan äventyra väg- eller järnvägstrafikens säkerhet eller medföra olägenhet för banhållningen.

Om det är viktigt på grund av trafiksäkerheten, kan i järnvägsplanen anvisas ett skyddsområde för en sådan privat spåranläggning på vilken 4 kap. inte annars tillämpas enligt 2 § 3 mom. På den privata spåranläggningens skyddsområde och på bannätsförvaltaren tillämpas då bestämmelserna i detta kapitel.

38 §

Frisiktsområde för järnväg

Bannätsförvaltaren har rätt att på frisiktsområdet avlägsna växtlighet och naturhinder som skymmer sikten. På frisiktsområdet får det inte finnas sådana byggnader, upplag, stängsel eller andra anläggningar eller anordningar som kan äventyra trafiksäkerheten genom att skymma sikten.

Närmare bestämmelser om definitionen av frisiktsområde för järnväg utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet. Bestämmelser om frisiktsområdet vid en plankorsning mellan en landsväg och en järnväg finns i 45 § i lagen om trafiksystem och landsvägar.

Om det är viktigt på grund av trafiksäkerheten, kan i järnvägsplanen anvisas ett frisiktsområde för en sådan privat spåranläggning på vilken 4 kap. inte annars tillämpas enligt 2 § 3 mom. På den privata spåranläggningens skyddsområde och på bannätsförvaltaren tillämpas då bestämmelserna i detta kapitel.

40 §

Behörighet att bevilja undantag

Inom statens bannät beviljar Trafikledsverket och när det gäller privata spåranläggningar Transport- och kommunikationsverket undantag från de förbud och begränsningar som anges i 37–39 §, om väg- och järnvägstrafikens säkerhet inte äventyras och banhållningen inte försäkras olägenhet. Beslutet om undantag kan förenas med behövliga villkor.

41 §

Undantag från begränsningar

Om växtlighet som avses i 1 mom. eller en byggnad, anläggning eller anordning äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för banhållningen, och en överenskommelse om att avlägsna, flytta eller ändra den inte nås, kan Trafikledsverket inom statens bannät och Transport- och kommunikationsverket när det gäller privata spåranläggningar besluta att den ska avlägsnas eller flyttas eller att den ska ändras på det sätt som krävs. Om ägaren inte vidtar åtgärden inom utsatt skälig tid har bannätsförvaltaren rätt att vidta den på egen bekostnad.

42 §

Förfarandet vid avlägsnande av växtlighet och naturhinder

Innan bannätsförvaltaren börjar avlägsna växtlighet som avses i 37 § 2 mom. eller 38 § 2 mom. eller naturhinder som avses i 38 § 2 mom. ska fastighetens ägare eller innehavare underrättas om detta eller saken kungöras i god tid innan åtgärden vidtas. Fastighetens ägare eller innehavare kan, om denne så önskar, själv ombesörja åtgärden enligt anvisning av bannätsförvaltaren.

43 §

Järnvägsförrättning

De områden och rättigheter som behövs för banhållningsbehov löses in och de rättigheter som hänför sig till plankorsningar ändras vid en järnvägsförrättning. Vid inlösen och vid sådan ändring av rättigheter som hänför sig till plankorsningar iakttas inlösningslagen, om inte något annat följer av denna lag. I fråga om rättande av fel i en järnvägsförrättning, korrigerings- eller ett fel och framställning om återbrytande av förrättningen eller beslutet gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen (554/1995) föreskrivs om fastighetsförrättning.

60 §

Avtal om ersättning

Sakägarna kan avtala om inlösningsersättningar. Avtalet underställs inte inlösningskommissionen för fastställelse på det sätt som avses i 40 § 2 mom. i inlösningslagen. Avtalet om ersättningar binder också den på vilken sakägarens rätt till fastigheten övergår, och om bannätsförvaltaren byts ut även den nya bannätsförvaltaren.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om avtal om ersättningar gäller också avtal om de åtgärder som vidtas på en fastighet för att avlägsna eller minska olägenhet eller skada.

63 §

Ersättning för utredningsarbete och för vissa andra åtgärder

Om en fastighet orsakas skada eller olägenhet genom en åtgärd som vidtagits med stöd av 9 a § 1 mom., 9 b §, 21 a § 1 mom. eller 21 b §, genom att en tillfällig farväg enligt 32 § ordnas eller nyttjas eller genom brådskanande banarbete enligt 33 §, är fastighetens ägare berättigad till ersättning av bannätsförvaltaren.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

85 b §

Förändringar i statens bannät

När det sker förändringar i statens bannät till följd av att bannätsförvaltaren byts ut, ska Trafikledsverket informera om förändringarna genom offentlig kungörelse innan de träder i kraft.

När en järnväg övergår från att förvaltas av en privat bannätsförvaltare till att förvaltas av Trafikledsverket, ska verket genom vanlig delgivning informera ägarna och innehavarna av de fastigheter på vars område det bildas ett nytt skydds- eller frisiktsområde om ikraftträdandet av i 37 och 38 § avsedda begränsningar i markanvändningen.

När en järnväg som inte används eller planeras för reguljär persontrafik övergår från att förvaltas av Trafikledsverket till att förvaltas av en privat bannätsförvaltare, upphör i 37 och 38 § avsedda begränsningar i markanvändningen och rättigheter.

87 a §

Rätt att lämna ut information

Trafikledsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att på begäran lämna ut information om en järnväg till dem som svarar för planeringen eller anläggningen av kommunikations-, energi-, transport- eller vattentjänstnät eller till dem som är verksamma på uppdrag av dessa samt till innehavare av de fastigheter på vars område det har placerats konstruktioner, anläggningar, anordningar och kablar som hänför sig till en järnväg som förvaltas av Trafikledsverket, om informationen är nödvändig för att konstruktioner, anläggningar, anordningar och kablar ska kunna placeras på järnvägsområdet eller för att andra planerings- och anläggningsuppgifter i anslutning till nämnda nät och fastigheter ska kunna skötas.

88 a §

Avgifter

För ett tillstånd som Trafikledsverket eller Transport- och kommunikationsverket beviljat med stöd av denna lag tas det ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare bestämmelser om avgiften utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

89 §

Underhåll av plankorsningar och broar

För uppsättande av trafikordningar som avses i 2–4 mom. behövs inte sådant samtycke av kommunen som avses i 71 § 1 mom. 3 punkten i vägtrafiklagen.

89 a §

Vissa skadeståndsärenden

Ersättningsyrkanden som hänför sig till sak- eller förmögenhetsskador som inträffat inom statens bannät inom ett serviceområde för järnvägstrafik behandlas och avgörs av livskraftscentralen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På tidsfristen för godkännande av en järnvägsplan som inletts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas bestämmelserna i denna lag.

Om skyddsområdet i en järnvägsplan som gäller en privat spåranläggning som ska planeras eller användas för reguljär persontrafik och som godkänts före ikraftträdandet av denna lag av särskilda skäl har utvidgats från 30 meter från mittlinjen av banans spåranläggning eller mittlinjen av den yttersta spåranläggningen, ska bannätsförvaltaren hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om att behandlingen av planen kompletteras för godkännande av de delar i planen som gäller skyddsområden. Utan kompletterande behandling är skyddsområdet 30 meter från mittlinjen av banans spåranläggning eller, om det finns flera spåranläggningar, från mittlinjen av den yttersta spåranläggningen, eller mindre än 30 meter, om det anges i järnvägsplanen.

2.

Lag

om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) 5 § 1 mom. 1 punkten, 6 § 1 och 2 mom., 8 § 1 mom., 13 § 1 och 2 mom., 15 g § 2 mom., 16 och 21 §, 22 § 1 och 3 mom., 27 § 3 mom., 32 a § 1 mom., 53 § 1 mom., 73 § 1 mom., 101 § 2 mom., rubriken för 101 a § och 101 a § 2 mom.,

av dem 5 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 328/2013, 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag 158/2022, 6 § 2 mom., 8 § 1 mom., 16 §, 27 § 3 mom., 101 § 2 mom., rubriken för 101 a § och 101 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 701/2025, 13 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 980/2018, 15 g § 2 mom., 22 § 1 och 3 mom. samt 32 a § 1 mom. sådana de lyder i lag 572/2018 och 53 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1242/2009, samt

fogas till lagen nya 16 a, 26 a och 26 b §, till 52 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 572/2018, 766/2023 och 701/2025, ett nytt 5 mom., till 70 § ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 100 c §, i stället för den 100 c § som upphävts genom lag 998/2021, som följer:

5 §

Områden, konstruktioner, anläggningar och anordningar som hör till en landsväg samt vägområde

Till en landsväg hör

1) körbana med vägrenar och andra områden som är avsedda för trafik såsom gångbana och cykelbana, specialtransportväg, parkeringsplats och parkeringsområde, område som betjänar kollektivtrafiken och användningen av den, område som behövs för trafikövervakningen samt rastplatser och upplags- och lastningsområden;

6 §

Landsvägsfärjor

Till en landsväg hör också färja med färjeled och kajer. En färja kan vara en färja som styrs med hjälp av en styrlina eller någon annan av Transport- och kommunikationsverket godkänd anordning som ersätter styrlinan (*vajerfärja*) eller en frigående färja (*frigående färja*). På frigående färjor tillämpas vad som föreskrivs eller bestäms om de ro-ro-passagerarfartyg som avses i 2 § i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009). För att garantera säkerheten får Transport- och kommunikationsverket meddela behövliga föreskrifter om tekniska krav på vajerfärjors styrlinor och andra anordningar som ersätter styrlinor samt om förfarandena för godkännande av sådana ersättande anordningar.

För färjor gäller vad som särskilt föreskrivs eller bestäms om dem. Den som producerar färjetrafikservice ansvarar för att föraren av en vajerfärja har fyllt 18 år och har förmåga att sköta uppgiften. Serviceproducenten ansvarar dessutom för att föraren av vajerfärjan är förtrogen med vajerfärjans maskineri, konstruktion och användning samt med reglerna i 1972 års konvention om de internationella reglerna till förhindrande av sammanstötning till sjöss (FördrS 30/1977) och med bestämmelserna i sjötrafiklagen (782/2019). Föraren av en vajerfärja ska ha tillräckligt god hälsa för att kunna köra vajerfärjan. Föraren ska också ha tillräckliga språkkunskaper för att kunna ge anvisningar till passagerarna i nödsituationer. Vajerfärjan, dess

personal, passagerarna, lasten, annan egendom eller miljön ska inte utsättas för risker. Livskraftscentralen fattar vid behov beslut om vajerfärjors bemanning. En vajerfärja ska genomgå en första besiktning innan den sätts i trafik som ett finskt fartyg. En vajerfärja ska utöver första besiktning vid behov också genomgå en förnyad besiktning, årlig besiktning, mellanliggande besiktning och periodisk besiktning. Till övriga delar iakttas i fråga om besiktning av vajerfärjor vad som föreskrivs i 6 kap. i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om besiktning av vajerfärjor, om den tekniska förtroendet som krävs av föraren av en vajerfärja, om de kunskaper som krävs för körande av en vajerfärja och om påvisande av att kraven uppfylls.

8 §

Parkeringsområden, rastplatser och serviceområden som hör till landsväg

På ett parkeringsområde och en rastplats som avses i 5 § 1 mom. 1 punkten får placeras anordningar, byggnadsobjekt och andra anläggningar för kiosk, kafé, restaurang, distribution av drivmedel för transport, motorfordonsservice och annan service för vägtrafikanter. Utöver vad som föreskrivs i bygglagen (751/2023) krävs livskraftscentralens samtycke för placering av anordningar, byggnadsobjekt och andra anläggningar.

13 §

Allmänna krav för väghållning

Landsvägsnätet ska utvecklas och underhållas och investeringar ska göras i syfte att främja

- 1) målen för den riksomfattande trafiksystemplanen,
- 2) uppnåendet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen, utvecklingen av områdena, i samband med planeringen av markanvändningen målsättningarna för samhällsstrukturen och miljön samt en ekonomisk områdes- och samhällsstruktur,
- 3) minskning av trafikutsläppen,
- 4) möjligheterna att utnyttja data och digitalisering samt automatisering av trafiken och förutsättningarna för utveckling av transportservicen, och
- 5) den nationella säkerheten.

Landsvägar ska planeras, byggas och hållas i skick med hänsyn till deras betydelse för trafiken så att

- 1) landsvägarna erbjuder möjlighet till trygg och fungerande trafik och transport i hela landet till skäliga kostnader och med beaktande av olika trafikformer, olika befolkningsgruppers trafikbehov och olika näringsgrenars transportbehov,
 - 2) de olägenheter som landsvägsnätet och trafiken orsakar miljön blir så små som möjligt och naturresurserna används sparsamt,
 - 3) väghållningen inte leder till att någon tillfogas större skada eller olägenhet än behövt,
 - 4) landsvägarna med avseende på trafiken och tekniskt sett är så fungerande och säkra som möjligt och syftet med dem uppnås på ett så förmånligt sätt som möjligt,
 - 5) informationen om landsvägarna och väghållningen uppdateras och är tillgänglig,
 - 6) landsvägarna och den digitala infrastrukturen i anknäring till dem är kompatibla med det övriga trafiknätet och dess digitala infrastruktur, och
 - 7) försvarets och försörjningsberedskapens behov beaktas.
-

15 g §

Projektbedömning

Projektbedömningen ska innehålla en beskrivning av projektets utgångspunkter, mål och konsekvenser, samt en bedömning av de konsekvenser som är viktiga med tanke på beslutsfattandet, en samhällsekonomisk lönsamhetskalkyl och slutsatserna av projektbedömningen. Som en del av projektbedömningen ska det dessutom efter behov läggas fram en bedömning av effekterna, kompletterande konsekvensbedömningar, en bedömning av genomförbarheten samt rekommendationer om uppföljningen och utvärderingen av projektet.

16 §

Inledande och avslutande av utarbetandet av en plan

När utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan inleds ska livskraftscentralen ge kommunen och väghållaren information om det samt ge information om detta genom offentlig kungörelse

Om utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan avslutas innan planen har godkänts, ska livskraftscentralen ge information om detta på det sätt som föreskrivs i 1 mom.

16 a §

Rätt till utredning som gäller en utredningsplan eller vägplan

När livskraftscentralen har beslutat att inleda utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan har centralen rätt att utföra utredningsarbeten på en fastighet som hör till planeringsområdet. För detta ändamål får på fastigheten utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning, markundersökning och andra motsvarande åtgärder.

I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

Information om utredningen ska senast sju dagar innan den inleds ges genom vanlig delgivning till de i 27 § 1 mom. nämnda personer, vilkas adresser är kända, och till andra genom offentlig delgivning. Dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

21 §

Vägplan

Innan en landsväg byggs ska en vägplan utarbetas och godkännas. En vägplan är dock inte nödvändig när det är fråga om sådan förbättring av en landsväg som har ringa verkningar, om inte tillskottsområde tas för projektet eller om fastighetens ägare eller en med ägaren jämförbar innehavare skriftligen har samtyckt till att tillskottsområde tas. Det är inte heller nödvändigt att utarbeta en vägplan, om projektet är beläget inom ett detaljplaneområde och om landsvägens läge och dess verkningar redan i tillräcklig mån har avgjorts i detaljplanen.

Utarbetandet av en vägplan kan av särskilda skäl inledas innan utredningsplanen har godkänts, dock tidigast efter utgången av den tid enligt 27 § under vilken utredningsplanen är framlagd.

22 §

Vägplanens innehåll

I vägplanen för byggande av en landsväg ska vägens sträckning och höjdläge samt tvärsektion anges så att vägområdet kan märkas ut i terrängen. Till planen ska fogas en bedömning av vägens verkningar och i planen ska anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som byggandet av vägen eller trafiken medför. Åtgärder för att avlägsna

eller minska de menliga verkningarna kan anvisas till ett område utanför det i planen avsedda vägområdet med samtycke av områdets ägare. I planen ska i den mån det är möjligt ägandeförhållandena beträffande marken beaktas. Av vägplanen ska framgå vägens skyddsområden enligt 44 § 1 mom. och frisiktsområden enligt 45 § 1 mom. samt huruvida område reserveras för framtida breddning av vägen. Till planen ska fogas en uppskattning av kostnaderna för byggandet av vägen.

I vägplanen kan ett i 45 § 1 mom. avsett frisiktsområde anvisas som vägområde, om trafiksäkerheten i betydande grad anses kräva det. I en vägplan kan väghållaren ges rätt att anlägga eller använda en enskild väg, om det behövs för underhåll av konstruktioner, anläggningar eller anordningar som hör till en landsväg eller för underhåll av en landsvägs utloppsdikeyn.

26 a §

Rätt till utredning som gäller genomförande av landsvägsprojekt

Livskraftscentralen och väghållaren har rätt att på en fastighet utföra utredningsarbeten som behövs för genomförande av ett landsvägsprojekt enligt en godkänd vägplan. På en fastighet får utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning, markundersökning och andra motsvarande åtgärder. Utredningar får utföras före besittningstagandet på ett område som det i planen anvisats att ska tas i besittning permanent eller för tiden för byggandet av landsvägen samt även annanstans på fastigheten i den omedelbara närheten, om det är nödvändigt för att ett projekt enligt vägplanen ska kunna genomföras.

I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

Information om utredningar ska senast sju dagar före inledandet av utredningarna genom vanlig delgivning ges till ägarna och innehavarna av den fastighet vars område är föremål för utredning. Dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

26 b §

Utredningstillstånd som gäller genomförande av landsvägsprojekt

Om det inte avtalas om saken, kan Lantmäteriverket bevilja tillstånd att utföra utredningsarbeten som avses i 26 a § 1 mom. för sådan förbättring av landsväg som inte kräver att det utarbetas en vägplan enligt 21 §, om förbättringen är nödvändig för att genomföra ett projekt. På tillståndet och behandlingen av tillståndsärendet tillämpas 84 och 85 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan *inlösningslagen*. På utförandet av utredningsarbetena och informerandet om en utredning tillämpas 26 a § 2 och 3 mom.

27 §

Framläggande av planer och framställande av anmärkningar

Information om kungörelsen ska utan dröjsmål publiceras i de kommuner vars område planen gäller. Bestämmelser om kommunala tillkännagivanden finns i 108 § i kommunallagen. Livskraftscentralen ska dessutom lämna meddelande om framläggandet av planen genom vanlig delgivning till ägarna och innehavarna av de fastigheter från vilka det enligt planen ska inlösas område, de fastigheter på vars område det bildas skydds- eller frisiktsområden, de fastigheter till vars område det grundas någon annan rättighet och de fastigheter som gränsar till vägområdet. Bestämmelser om vanlig delgivning finns i förvaltningslagen. När ägaren eller

innehavaren av en fastighet är ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område eller en särskild förmån som är gemensam för flera fastigheter eller en annan aktör vars adress inte är känd eller inte kan utredas utan oskälig svårighet, kan meddelande om framläggande av planen lämnas genom offentlig kungörelse i enlighet med 2 mom.

32 a §

Hur järnväg beaktas vid planeringen av en väg

De ändringar som byggandet av en landsväg medför för en järnväg kan anvisas i den plan som gäller byggandet av landsvägen. Livskraftscentralen ska vid planeringen av ändringarna samarbeta med bannätsförvaltaren.

52 §

Reklam och annonsering invid vägar

Om uppsättandet av en reklamaffisch eller annons förutsätter tillstånd enligt bygglagen, behöver en anmälan enligt 2 mom. inte göras. Kommunen ska då av livskraftscentralen begära ett utlåtande om tillståndsansökan.

53 §

Landsvägsförrättning

De områden och rättigheter som behövs för en väg löses in vid en landsvägsförrättning och vid inlösen iakttas vad som föreskrivs i inlösningslagen, om inte något annat följer av denna lag. I fråga om rättande av fel i en landsvägsförrättning, korrigering av ett fel och framställning om återbrytande av förrättningen eller beslutet gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen (554/1995) föreskrivs om fastighetsförrättning.

70 §

Avtal om ersättning

Vad som i 1 mom. föreskrivs om avtal om ersättningar gäller också avtal om de åtgärder som vidtas på en fastighet för att avlägsna eller minska olägenhet eller skada.

73 §

Ersättning för utredningsarbete och för vissa andra åtgärder

Orsakas en fastighet skada eller olägenhet genom en åtgärd som vidtagits med stöd av 16 a § 1 mom., 26 a § 1 mom. eller 26 b §, genom att en tillfällig farväg enligt 36 § ordnas eller nyttjas, genom placering av obetydliga anordningar och konstruktioner enligt 50 § eller genom anläggning av en snöskärm eller uppläggning av snö enligt 51 §, är fastighetens ägare berättigad till ersättning av väghållaren.

100 c §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) tredjelandsföretag

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) *TEN-T-nätet* det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan *TEN-T-förordningen*,

3) *infrastrukturprojekt* ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artikel 29 i TEN-T-förordningen.

Väghållaren och livskraftscentralen ska i samarbete övervaka de företag som deltar i infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som väghållaren och centralen ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

101 §

Administrativa tvångsmedel

Om en brådskande åtgärd krävs för att avlägsna en fara som omedelbart hotar trafiken eller om det är fråga om rättelse av en olovlig åtgärd som riktar sig mot ett vägområde, har livskraftscentralen rätt att vidta åtgärden eller att rätta till den olovliga åtgärden. Kostnaderna för en åtgärd eller för rättelse av en olovlig åtgärd kan tas ut hos den som är skyldig att vidta åtgärder eller rätta till den olovliga åtgärden, om livskraftscentralen har förorsakats mer än ringa kostnader.

101 a §

Rätt att få och lämna ut information

Väghållaren och livskraftscentralen har rätt att trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna ut information om ett vägområde till dem som svarar för planeringen eller anläggningen

av kommunikations-, energi-, transport- eller vattentjänstnät eller till dem som är verksamma på uppdrag av dessa, om informationen är nödvändig för att konstruktioner, anläggningar, anordningar och kablar ska kunna placeras på vägområdet eller för att andra planerings- och anläggningsuppgifter i anslutning till nämnda nät ska kunna skötas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av spårtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i spårtrafiklagen (1302/2018) 3 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1254/2020, och fogas till lagen en ny 171 a § som följer:

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Andra förvaltare av privata spåranslagningar än de som förvaltar spåranslagningar i kusthamnar, VR-Group Abp, projektbolag som bannätsförvaltare, sådana förvaltare av privata spåranslagningar på vars spåranslagningar det bedrivs reguljär persontrafik och sådana förvaltare av privata spåranslagningar vars spåranslagningar används också för annan godstrafik än förvaltarens egen godstrafik som sker som tågtrafik kan följa anmälningsförfarandet i 5 kap. i stället för ansökan om säkerhetstillstånd enligt 4 kap., det säkerhetsstyrningssystem som förutsätts för säkerhetstillstånd i 10 § och de rutiner för nödsituationer i säkerhetsstyrningssystemet som förutsätts i 11 § och kan även följa förfarandena i 14 kap. i stället för bestämmelserna i 9 kap., 58–67 § och 12 kap.

171 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) *tredjelandsföretag*

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) *TEN-T-nätet* det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan *TEN-T-förordningen*,

3) *infrastrukturprojekt* ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 14 och 37 i TEN-T-förordningen.

Bannätsförvaltaren och ett bolag eller en sammanslutning som tillhandahåller trafikledningstjänster ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som förvaltaren eller bolaget eller sammanslutningen ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om fartygstrafikservice

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om fartygstrafikservice (623/2005) en ny 19 b § som följer:

19 b §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) *tredjelandsföretag*

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) *TEN-T-nätet* det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan *TEN-T-förordningen*,

3) *infrastrukturprojekt* ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 21 och 25 i TEN-T-förordningen.

VTS-tjänsteleverantören ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som leverantören ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) en ny 12 a § som följer:

12 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) *tredjelandsföretag*

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) *TEN-T-nätet* det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan *TEN-T-förordningen*,

3) *infrastrukturprojekt* ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 21, 25 och 37 i TEN-T-förordningen.

Hamninnehavaren i en hamn som hör till TEN-T-nätet ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt som hamninnehavaren ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

I fråga om infrastrukturprojekt som gäller en hamn som hör till TEN-T-nätet tillämpas vad som i 2 mom. föreskrivs om hamninnehavaren i en hamn som hör till TEN-T-nätet också på sådan hamninnehavare i en annan hamn som har identifierats som en kritisk aktör med stöd av lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft (310/2025) samt på en sådan logistik- och hamnoperatör som är verksam på ett hamnområde och som har identifierats som en kritisk aktör med stöd av den ovannämnda lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av luftfartslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till luftfartslagen (864/2014) en ny 160 a § som följer:

160 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) *tredjelandsföretag*

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) *TEN-T-nätet* det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan *TEN-T-förordningen*,

3) *infrastrukturprojekt* ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 33 och 37 i TEN-T-förordningen.

Innehavaren av ett intyg över godkännande av trafikflygplats som avses i 82 § och leverantören av flygtrafikledningstjänst som statsrådet utsett med stöd av 108 § ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som innehavaren eller leverantören ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om transportservice (320/2017) en ny 139 a § som följer:

139 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) *tredjelandsföretag*

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) *TEN-T-nätet* det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan *TEN-T-förordningen*,

3) *infrastrukturprojekt* ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artikel 29 i TEN-T-förordningen.

Leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som leverantören ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

8.

Lag

om ändring av sjötrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till sjötrafiklagen (782/2019) en ny 132 a § som följer:

132 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) *tredjelandsföretag*

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) *TEN-T-nätet* det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan *TEN-T-förordningen*,

3) *infrastrukturprojekt* ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 21 och 25 i TEN-T-förordningen.

Trafikledsverket ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som verket ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Petteri Orpo

Kommunikationsminister Lulu Ranne

1.

Lag

om ändring av banlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i banlagen (110/2007) 26 § 3 mom., sådant det lyder i lag 998/2018,
ändras 2 § 3 mom., 3 § 1 mom. 14 punkten, 5 § 1 och 2 mom., 7 § 1 och 4 mom., 8 a och 9 §,
14 § 2 mom., 15 § 1 mom., 18 § 3 och 4 mom., 19 §, 22 § 3 mom., 25 a, 25 b, 27 och 28 a §, 28
b § 3 mom., 28 c, 28 d och 31–33 §, 37 § 2 mom., 38 § 2 och 3 mom., 40 §, 41 § 2 mom., 42 §,
43 § 1 mom., 60 § 1 mom., 63 och 88 a §, 89 § 6 mom. och 89 a §,
av dem 2 § 3 mom., 3 § 1 mom. 14 punkten, 5 § 1 och 2 mom., 7 § 1 och 4 mom., 8 a och 9
§, 15 § 1 mom., 18 § 3 och 4 mom., 27 och 28 a §, 28 b § 3 mom., 28 c, 28 d, 31–33 §, 37 § 2
mom., 38 § 2 och 3 mom., 40 §, 41 § 2 mom., 42 §, 43 § 1 mom., 60 § 1 mom., 63 och 88 a §
och 89 § 6 mom. sådana de lyder i lag 998/2018, 19 och 25 b § sådana de lyder i lag 567/2016,
22 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1502/2019 samt 25 a och 89 a § sådana de lyder i lag
707/2025, och
fogas till lagen nya 9 a och 9 b §, till 14 § ett nytt 3 mom., till 21 § ett nytt 3 mom., till lagen
nya 21 a och 21 b §, till 37 §, sådan den lyder i lag 998/2018, ett nytt 3 mom., till 38 §, sådan
den lyder i lag 998/2018, ett nytt 4 mom., till 60 §, sådan den lyder i lag 998/2018, ett nytt 4
mom. och till lagen nya 85 b och 87 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 8 a §, 18 § 4 mom., 27 §,
31–33 §, 43 § 4 mom., 2 a kap. och 4 kap.
tillämpas inte på privata spåranläggningar.
Denna lag tillämpas inte på nedläggning av
privata spåranläggningar.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *bannätsförvaltare* Trafikledsverket
samt förvaltare av sådana privata
spåranläggningar som omfattas av lagens
tillämpningsområde.

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 8 a §, 18 § 4 mom., 27, 32
och 33 §, 43 § 4 mom. *samt* 2 a och 4 kap.
tillämpas inte på *andra* privata
spåranläggningar *än sådana som används
eller planeras för reguljär persontrafik, om
inte något annat föreskrivs nedan.* Denna lag
tillämpas inte på nedläggning av privata
spåranläggningar.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *bannätsförvaltare* Trafikledsverket
och förvaltare av sådana privata spåranläggningar
som omfattas av lagens tillämpningsområde
*samt den aktör som ansvarar för planeringen
och anläggningen av ett banprojekt.*

5 §

Allmänna krav på banhållning

Bannätet ska utvecklas och underhållas och investeringar ska göras i syfte att främja

- 1) målen för den riksomfattande trafiksystemplanen,
- 2) uppnåendet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen och utvecklingen av områdena samt i samband med planeringen av markanvändningen målsättningarna för samhällsstrukturen och miljön och en ekonomisk områdes- och samhällsstruktur,
- 3) minskning av trafikutsläppen, *och*
- 4) möjligheterna att utnyttja data och digitalisering, automatisering av trafiken och förutsättningarna för utveckling av transportservicen.

Järnvägarna ska med beaktande av deras trafikmässiga betydelse planeras, byggas och underhållas så att

- 1) bannätet erbjuder förbindelser för trygg och fungerande trafik och transporter mellan olika regioner i landet med beaktande av tillgängliga förbindelser, olika befolkningsgruppers trafikbehov och olika näringsgrenars transportbehov,
- 2) bannätet skapar förutsättningar för utveckling av en miljö med många aktörer så att de som bedriver järnvägstrafik har likvärdiga förutsättningar att tillhandahålla tjänster på bannätet,
- 3) de olägenheter som bannätet och järnvägstrafiken förorsakar miljön blir så små som möjligt och att naturresurserna används sparsamt,
- 4) banhållningen inte leder till att någon tillfogas större skada eller olägenhet än behövt,
- 5) järnvägarna trafikmässigt och tekniskt är så funktionella som möjligt, att de från järnvägstrafikens och den övriga trafikens synpunkt är så säkra som möjligt och att syftet med dem uppnås så förmånligt som möjligt,
- 6) den gällande och planerade markanvändningen beaktas,
- 7) uppgifterna om järnvägarna och deras underhåll är uppdaterade och tillgängliga, *och*
- 8) järnvägarna och den digitala infrastrukturen i anslutning till dem är kompatibla med det övriga trafiknätet och den digitala infrastrukturen i anslutning till det.

5 §

Allmänna krav på banhållning

Bannätet ska utvecklas och underhållas och investeringar ska göras i syfte att främja

- 1) målen för den riksomfattande trafiksystemplanen,
- 2) uppnåendet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen och utvecklingen av områdena samt i samband med planeringen av markanvändningen målsättningarna för samhällsstrukturen och miljön och en ekonomisk områdes- och samhällsstruktur,
- 3) minskning av trafikutsläppen,
- 4) möjligheterna att utnyttja data och digitalisering *samt* automatisering av trafiken och förutsättningarna för utveckling av transportservicen, *och*
- 5) *den nationella säkerheten.*

Järnvägarna ska med beaktande av deras trafikmässiga betydelse planeras, byggas och underhållas så att

- 1) bannätet erbjuder förbindelser för trygg och fungerande trafik och transporter mellan olika regioner i landet med beaktande av tillgängliga förbindelser, olika befolkningsgruppers trafikbehov och olika näringsgrenars transportbehov,
- 2) bannätet skapar förutsättningar för utveckling av en miljö med många aktörer så att de som bedriver järnvägstrafik har likvärdiga förutsättningar att tillhandahålla tjänster på bannätet,
- 3) de olägenheter som bannätet och järnvägstrafiken förorsakar miljön blir så små som möjligt och att naturresurserna används sparsamt,
- 4) banhållningen inte leder till att någon tillfogas större skada eller olägenhet än behövt,
- 5) järnvägarna trafikmässigt och tekniskt är så funktionella som möjligt, att de *med tanke på järnvägstrafiken och den övriga trafiken* är så säkra som möjligt och att syftet med dem uppnås så förmånligt som möjligt,
- 6) den gällande och planerade markanvändningen beaktas,
- 7) uppgifterna om järnvägarna och deras underhåll är uppdaterade och tillgängliga,
- 8) järnvägarna och den digitala infrastrukturen i anslutning till dem är kompatibla med det övriga trafiknätet och den

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

digitala infrastrukturen i anslutning till det, och

9) försvarets och försörjningsberedskapens behov beaktas.

7 §

*Bannätsförvaltare och kostnaderna för
banhållningen*

Trafikledsverket är bannätsförvaltare och banhållare för det statsägda bannät som det förvaltar. Staten svarar för kostnaderna för banhållningen på det statsägda bannädet. Andra intressenter kan ta del i kostnaderna för banhållningen på bannädet med stöd av avtal med Trafikledsverket, om banhållningen sköts så att den till sin kvalitet eller omfattning håller en högre standard än vad den allmänna trafiken kräver eller om någon drar särskild nytta av de åtgärder som vidtas eller om det finns någon annan särskild orsak för deltagandet.

För att säkerställa att trafiksystemet fungerar och för att genomföra lagens syften kan bannätsförvaltaren av särskilda skäl och i enlighet med ett avtal delta i kostnaderna för någon annan sådan åtgärd som hänför sig till bannätsförvaltarens uppgifter än byggandet och underhållet av en järnväg.

8 a §

Projektbedömning

Trafikledsverket ska göra en projektbedömning av sådana utredningsplaner och järnvägsplaner som gäller viktiga järnvägsprojekt. Trafikledsverket ska göra en projektbedömning också för sådana lösningar i en järnvägsplan som genomförs stegvis och som gäller ett viktigt järnvägsprojekt.

Projektbedömningen ska innehålla en beskrivning av projektets utgångspunkter och konsekvenser, en lönsamhetskalkyl samt en bedömning av och slutsatser om genomförbarheten. Som en del av projektbedömningen ska det dessutom läggas fram en plan över genomförandet av och innehållet i uppföljningen och utvärderingen av projektet.

7 §

*Bannätsförvaltare och kostnaderna för
banhållningen*

Trafikledsverket är bannätsförvaltare och banhållare för det statsägda bannät som det förvaltar. Staten svarar för kostnaderna för banhållningen på *statens bannät*. Andra intressenter kan ta del i kostnaderna för banhållningen på *statens bannät eller ta på sig att svara för kostnaderna för en till banhållningen ansluten åtgärd* med stöd av avtal med Trafikledsverket, om banhållningen sköts så att den till sin kvalitet eller omfattning håller en högre standard än vad den allmänna trafiken kräver eller om någon drar särskild nytta av de åtgärder som vidtas eller om det finns någon annan särskild orsak för deltagandet.

För att säkerställa att trafiksystemet fungerar och för att genomföra lagens syften kan *förvaltaren av statens bannät* av särskilda skäl och i enlighet med ett avtal delta i kostnaderna för någon annan sådan åtgärd som hänför sig till bannätsförvaltarens uppgifter än byggandet och underhållet av en järnväg.

8 a §

Projektbedömning

Bannätsförvaltaren ska göra en projektbedömning av sådana utredningsplaner och järnvägsplaner som gäller viktiga *banprojekt*. *Bannätsförvaltaren* ska göra en projektbedömning också för sådana lösningar i en järnvägsplan som genomförs stegvis och som gäller ett viktigt *banprojekt*.

Projektbedömningen ska innehålla en beskrivning av projektets utgångspunkter, *mål* och konsekvenser, *samt en bedömning av de konsekvenser som är viktiga med tanke på beslutsfattandet, en samhällsekonomisk lönsamhetskalkyl och slutsatserna av projektbedömningen*. Som en del av

Gällande lydelse

(ändras)

9 §

Rätt till utredning

När bannätsförvaltaren har beslutat att inleda utarbetandet av en utredningsplan eller en järnvägsplan har den rätt att utföra utredningsarbeten på en fastighet som hör till planeringsområdet. För detta ändamål får på den fastighet som avses i denna paragraf utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning eller markundersökning eller andra förberedande åtgärder. *I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.*

(nytt 2 mom.)

När en plan utarbetas och utredningar som har samband med den inleds ska kommunen underrättas om det. Dessutom ska genom kungörelse eller på annat lämpligt sätt de personer underrättas som nämns i 22 § 1 mom., och dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

Föreslagen lydelse

projektbedömningen ska det dessutom efter behov läggas fram en bedömning av effekterna, kompletterande konsekvensbedömningar, en bedömning av genomförbarheten samt rekommendationer om uppföljningen och utvärderingen av projektet.

9 §

Inledande och avslutande av utarbetandet av en plan

När utarbetandet av en utredningsplan eller en järnvägsplan inleds ska kommunen informeras om det och information om detta ska också ges genom offentlig kungörelse.

Om utarbetandet av en utredningsplan eller en järnvägsplan avslutas innan planen har godkänts, ska information om detta ges på det sätt som föreskrivs i 1 mom.

9 a §

Rätt till utredning som gäller utredningsplaner eller järnvägsplaner

När Trafikledsverket i enlighet med 9 § har informerat om att utarbetandet av en utredningsplan eller en järnvägsplan inleds har verket rätt att utföra utredningsarbeten på en fastighet som hör till planeringsområdet. För detta ändamål får på den fastighet som avses i denna paragraf utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning eller markundersökning eller andra motsvarande åtgärder.

I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

Information om utredningen ska senast sju dagar innan den inleds ges genom vanlig delgivning till de i 22 § 1 mom. nämnda personer, vilkas adresser är kända, och till andra genom offentlig delgivning. Dessa har

Gällande lydelse

(fogas till)

14 §

Järnvägsplan

Om ett projekt som gäller byggande av en järnväg har ringa verkningar är en järnvägsplan inte nödvändig, om inte tillskottsområde tas för projektet eller om fastighetens ägare eller en med ägaren jämförbar innehavare skriftligen har samtyckt till att tillskottsområdet tas.

15 §

Järnvägsplanens innehåll

I en järnvägsplan för byggande av järnväg ska järnvägen och dess läge, användning för olika ändamål, höjdläge, tvärsektion och torrläggning anges så att verkningarna kan bedömas tillräckligt och järnvägen märkas ut i terrängen. I järnvägsplanen anges de planerade planskilda korsningarna,

Föreslagen lydelse

rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

9 b §

Utredningstillstånd som gäller utredningsplaner eller järnvägsplaner

Om det inte avtalas om saken, kan Lantmäteriverket bevilja även andra bannätsförvaltare än Trafikledsverket tillstånd att utföra utredningsarbeten som avses i 9 a § 1 mom. På tillståndet och behandlingen av tillståndsärendet tillämpas 84 och 85 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan inlösningslagen. På utförandet av utredningsarbetena och informerandet om en utredning tillämpas 9 a § 2 och 3 mom.

14 §

Järnvägsplan

Om ett projekt som gäller byggande av en järnväg har ringa verkningar är en järnvägsplan inte nödvändig, om inte tillskottsområde tas för projektet eller om fastighetens ägare eller en med ägaren jämförbar innehavare skriftligen har samtyckt till att tillskottsområdet tas. *Det är inte heller nödvändigt att utarbeta en järnvägsplan, om projektet är beläget inom ett detaljplaneområde och om järnvägens läge och dess verkningar redan i tillräcklig mån har fastställts i detaljplanen.*

Utarbetandet av en järnvägsplan kan av särskilda skäl inledas innan utredningsplanen har godkänts, dock tidigast efter utgången av den tid enligt 22 § under vilken utredningsplanen är framlagd.

15 §

Järnvägsplanens innehåll

I en järnvägsplan för byggande av järnväg ska järnvägen och dess läge, användning för olika ändamål, höjdläge, tvärsektion och torrläggning anges så att verkningarna kan

plankorsningarna och trafikförbindelserna. Till planen ska fogas en bedömning av järnvägens verkningar samt i den anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som byggandet av banan eller järnvägstrafiken medför.

18 §

Avlägsnande av plankorsningar

Bannätsförvaltaren avlägsnar en plankorsning som strider mot detaljplanen, när en godkänd ersättande trafikförbindelse har byggts och ett gatuhållningsbeslut har fattats. Om plankorsningen i fråga används allmänt för trafik, ska bannätsförvaltaren på förhand genom en kungörelse informera om att plankorsningen kommer att avlägsnas.

Om användningen av en plankorsning på en enskild väg medför omedelbar fara för väg- eller järnvägstrafikens säkerhet, kan Trafikledsverket besluta att väghållaren för att avvärja faran ska göra behövliga ändringar av plankorsningen eller den del av vägen som leder till korsningen eller besluta att plankorsningen ska stängas, avlägsnas eller flyttas, eller fastställa begränsningar för fordonstrafiken i plankorsningen. Trafikledsverket ska i god tid på förhand underrätta väghållaren om en ändring som avses i detta moment. Om väghållaren försummar de skyldigheter som anges i beslutet, får Trafikledsverket utföra eller låta utföra de behövliga åtgärderna på väghållarens bekostnad, samt trots det som föreskrivs i 51 § 2 mom. i vägtrafiklagen (267/1981) sätta upp en trafikordning som begränsar trafiken i plankorsningen. Anordnandet av behövliga ersättande trafikförbindelser som föranleds av ändring, flytt eller avlägsnande av en plankorsning och

bedömas i tillräcklig utsträckning och järnvägen kan märkas ut i terrängen. I järnvägsplanen ska anges de planerade planskilda korsningarna, plankorsningarna och trafikförbindelserna. Till planen ska fogas en bedömning av järnvägens verkningar och i planen ska anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som byggandet av banan eller järnvägstrafiken medför. *Åtgärder för att avlägsna eller minska de menliga verkningarna kan anvisas till ett område utanför det i planen avsedda järnvägsområdet med samtycke av områdets ägare. Till planen ska fogas en uppskattning av kostnaderna för byggandet av järnvägen.*

18 §

Avlägsnande av plankorsningar

Bannätsförvaltaren avlägsnar en plankorsning som strider mot detaljplanen, när en godkänd ersättande trafikförbindelse har byggts och ett gatuhållningsbeslut har fattats. Om plankorsningen i fråga används allmänt för trafik, ska *det på förhand genom kungörelse informeras* om att plankorsningen kommer att avlägsnas. *Trafikledsverket svarar för kungörelsen av information om statens bannät. Transport- och kommunikationsverket svarar för kungörelsen av information om privata spåranläggningar.*

Om användningen av en plankorsning på en enskild väg medför omedelbar fara för väg- eller järnvägstrafikens säkerhet, kan *väghållaren åläggas att i plankorsningen eller på den del av vägen som leder till korsningen göra de ändringar som behövs för att avvärja faran eller så kan det beslutas* att plankorsningen ska stängas, avlägsnas eller flyttas, eller *fastställas* begränsningar för fordonstrafiken i plankorsningen. *Inom statens bannät fattas beslut om detta av Trafikledsverket och när det gäller privata spåranläggningar av Transport- och kommunikationsverket på ansökan av bannätsförvaltaren. I beslutet ska det anges en skälig tidsfrist inom vilken väghållaren ska genomföra ändringarna.* Om väghållaren försummar de skyldigheter som anges i beslutet, får *bannätsförvaltaren* utföra eller låta utföra de behövliga åtgärderna på

Gällande lydelse

därmed förknippade ersättningsfrågor behandlas vid den vägförrättning för en enskild väg som Trafikledsverket ska ansöka om efter att ha meddelat sitt beslut.

19 §

Utloppsdiken i järnvägsplanen

Är det för torrläggning av ett järnvägsområde behövt att grunda rätt att hålla ett utloppsdike på någon annans mark eller rätt att leda avrinningsvatten till någon annans dike eller bäck, ska detta nämnas i järnvägsplanen, i vilken det område som behövs för utloppsdiket ska anges. På utloppsdiken tillämpas i övrigt det som i vattenlagen (587/2011) föreskrivs om dikning.

21 §

Järnvägsplanens rättsverkningar

(nytt 3 mom.)

(fogas till)

Föreslagen lydelse

väghållarens bekostnad, samt trots det som föreskrivs i 71 § 1 mom. 3 punkten i vägtrafiklagen (729/2018) sätta upp en trafikordning som begränsar trafiken i plankorsningen. Behövliga ersättande trafikförbindelser som föranleds av ändring, flytt eller avlägsnande av en plankorsning ordnas och därmed anslutna ersättningsfrågor behandlas vid den vägförrättning för en enskild väg som bannätsförvaltaren ska ansöka om efter det att ett beslut som avses i detta moment har fattats.

19 §

Utloppsdiken i järnvägsplanen

Är det för torrläggning av ett järnvägsområde eller biområde behövt att grunda rätt att hålla ett utloppsdike på någon annans mark eller rätt att leda avrinningsvatten till någon annans dike eller bäck, ska detta fastställas i järnvägsplanen, i vilken det område som behövs för utloppsdiket ska anges. På utloppsdiken tillämpas i övrigt det som i vattenlagen (587/2011) föreskrivs om dikning.

21 §

Järnvägsplanens rättsverkningar

Om det i järnvägsplanen har reserverats ett område för framtida breddning av järnvägen, gäller för byggande på ett sådant område vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. En bygginskränkning som gäller ett sådant område förfaller, om inte utarbetandet av en järnvägsplan för breddning har inletts inom åtta år från utgången av det år då järnvägsplanen i vilken områdesreservering ingår har godkänts.

21 a §

Rätt till utredning som gäller genomförande av ett banprojekt

Trafikledsverket har rätt att på en fastighet utföra de utredningsarbeten som behövs för genomförandet av ett banprojekt enligt en godkänd järnvägsplan. På fastigheten får

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning, markundersökning och andra motsvarande åtgärder. Utredningar får utföras före besittningstagandet på ett område som tas i besittning permanent eller för tiden för byggandet av banan samt även annanstans på fastigheten i den omedelbara närheten, om det är nödvändigt för att ett projekt enligt järnvägsplanen ska kunna genomföras.

I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

Information om utredningar ska senast sju dagar före inledandet av utredningarna genom vanlig delgivning ges till ägarna och innehavarna av den fastighet vars område är föremål för utredning. Dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

(fogas till)

21 b §

Utredningstillstånd som gäller genomförande av ett banprojekt

Om det inte avtalas om saken, kan Lantmäteriverket bevilja även andra bannätsförvaltare än Trafikledsverket tillstånd att utföra utredningsarbeten som avses i 21 a § 1 mom. samt bevilja tillstånd för sådan förbättring av järnväg som inte kräver att det utarbetas en järnvägsplan enligt 14 § 2 mom., om förbättringen är nödvändig för att genomföra ett projekt. På tillståndet och behandlingen av tillståndsärendet tillämpas 84 och 85 § i inlösningslagen. På utförandet av utredningsarbetena och informerandet om en utredning tillämpas 21 a § 2 och 3 mom.

22 §

Framläggande av planer och framställande av anmärkningar

Information om kungörelsen ska utan dröjsmål publiceras i de kommuner vars område planen gäller. Bestämmelser om kommunala tillkännagivanden finns i 108 § i kommunallagen (410/2015). Den som svarar för framläggandet ska dessutom lämna meddelande om framläggandet av planen genom vanlig delgivning till ägarna och innehavarna av de fastigheter från vilka det

22 §

Framläggande av planer och framställande av anmärkningar

Information om kungörelsen ska utan dröjsmål publiceras i de kommuner vars område planen gäller. Bestämmelser om kommunala tillkännagivanden finns i 108 § i kommunallagen (410/2015). Den som svarar för framläggandet ska dessutom lämna

Gällande lydelse

enligt planen ska inlösas område, de fastigheter på vars område det bildas skydds- eller frisiktsområden, de fastigheter till vars område det grundas någon annan rättighet och de fastigheter som gränsar till järnvägsområdet. Bestämmelser om vanlig delgivning finns i förvaltningslagen.

25 a §

Järnvägsplaner som berör plankorsningar

Utöver Trafikledsverket kan livskraftscentralen utarbeta sådana järnvägsplaner enligt 20 § 2 mom. som gäller plankorsningar och på centralen tillämpas då vad som i denna lag föreskrivs om bannätsförvaltaren.

25 b §

Hur landsväg beaktas vid planeringen av en järnväg

De ändringar som byggandet av en järnväg medför för en landsväg kan anvisas i den plan som gäller byggandet av järnvägen.

26 §

Planernas giltighetstid

En järnvägsplan ska godkännas inom fyra år efter det att den började utarbetas.

Föreslagen lydelse

meddelande om framläggandet av planen genom vanlig delgivning till ägarna och innehavarna av de fastigheter från vilka det enligt planen ska inlösas område, de fastigheter på vars område det bildas skydds- eller frisiktsområden, de fastigheter till vars område det grundas någon annan rättighet och de fastigheter som gränsar till järnvägsområdet. Bestämmelser om vanlig delgivning finns i förvaltningslagen. *När ägaren eller innehavaren av en fastighet är ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område eller en särskild förmån som är gemensam för flera fastigheter eller en annan aktör vars adress inte är känd eller inte kan utredas utan oskäligen svårighet, kan meddelande om framläggande av planen lämnas genom offentlig kungörelse i enlighet med 2 mom.*

25 a §

Järnvägsplaner som berör plankorsningar

Utöver *bannätsförvaltaren* kan livskraftscentralen *inom statens bannät* utarbeta sådana järnvägsplaner enligt 20 § 2 mom. som gäller plankorsningar och på centralen tillämpas då vad som i denna lag föreskrivs om bannätsförvaltaren. *Livskraftscentralen svarar därvid i stället för Trafikledsverket också för att beslutet om godkännande av planen läggs fram och kungörs i enlighet med 90 §.*

25 b §

Hur landsväg beaktas vid planeringen av en järnväg

De ändringar som byggandet av en järnväg medför för en landsväg kan anvisas i den plan som gäller byggandet av järnvägen. *Bannätsförvaltaren ska vid planeringen av ändringarna samarbeta med livskraftscentralen och vid behov med Trafikledsverket.*

27 §

Uppföljning och utvärdering

Trafikledsverket ska systematiskt följa banprojektets uppskattade och övriga verkningar och utnyttja resultaten av uppföljningen vid bedömningen av framtida projekts verkningar och vid valet av planeringslösningar.

Trafikledsverket kan av särskilda skäl besluta att det även ska göras en utvärdering av de järnvägsprojekt som avses i 8 a § 1 mom. och av vilka det har gjorts en projektbedömning. Trafikledsverket ska ansvara för utvärderingen. Utvärderingen ska innehålla en redogörelse för de tekniskekonomiska undantag som har gjorts från järnvägsplanen under genomförandet av banprojektet, för hur trafiken utvecklats och för de verkningar som är av betydelse för banprojektets lönsamhet och effekter.

28 a §

Tillstånd för byggande och flyttande av en plankorsning

Nya plankorsningar får byggas bara inom det bannät som inte hör till stornätet och TEN-nätet. Av särskilda skäl får en ny plankorsning byggas på ett sådant banavsnitt inom stornätet och TEN-nätet där banans högsta tillåtna hastighet permanent är högst 50 kilometer i timmen. En plankorsning inom stornätet och TEN-nätet får flyttas, om flyttandet i betydande grad förbättrar säkerheten vid plankorsningen eller om det finns andra särskilda skäl till det.

För byggande eller flyttande av en sådan plankorsning som avses i 1 mom. på det statliga bannätet krävs tillstånd av Trafikledsverket. Tillståndet kan vid behov beviljas för viss tid. Trafikledsverket kan meddela tekniska föreskrifter om innehållet i tillståndsansökan. Vaghållaren kan beviljas ett sådant tillstånd om det behövs för en nödvändig trafikförbindelse och säkerheten vid plankorsningen tryggas med hjälp av säkerhetsanordningar eller andra arrangemang. Tillstånd behövs inte om plankorsningen anges i en sådan godkänd

(upphävs 26 § 3 mom.)

27 §

Uppföljning och utvärdering

Bannätsförvaltaren ska systematiskt följa banprojektets uppskattade och övriga verkningar och utnyttja resultaten av uppföljningen vid bedömningen av framtida projekts verkningar och vid valet av planeringslösningar.

Bannätsförvaltaren kan av särskilda skäl besluta att det även ska göras en utvärdering av de *banprojekt* som avses i 8 a § 1 mom. och av vilka det har gjorts en projektbedömning. *Bannätsförvaltaren* ska ansvara för utvärderingen. Utvärderingen ska innehålla en redogörelse för de tekniskekonomiska undantag som har gjorts från järnvägsplanen under genomförandet av banprojektet, för hur trafiken utvecklats och för de verkningar som är av betydelse för banprojektets lönsamhet och effekter.

28 a §

Tillstånd för byggande och flyttande av en plankorsning

Byggande av en ny plankorsning, flyttande av en plankorsning och betydlig ökning av användningen av en plankorsning eller ändring av dess användningsändamål kräver tillstånd (tillstånd för plankorsning). Tillstånd för plankorsning behövs inte om plankorsningen ingår i en godkänd vägplan som avses i lagen om trafiksystem och landsvägar.

Tillstånd för byggande av en ny plankorsning eller betydlig ökning av användningen av en plankorsning eller ändring av dess användningsändamål kan beviljas vaghållaren, om det behövs för en nödvändig trafikförbindelse och säkerheten vid plankorsningen tryggas med hjälp av säkerhetsanordningar eller andra arrangemang. Tillstånd för flyttande av en plankorsning kan beviljas, om flyttandet

Gällande lydelse

vägplan som avses i lagen om trafiksystem och landsvägar.

Om användningen av en plankorsning ökar betydligt eller dess användningsändamål ändras, ska väghållaren hos Trafikledsverket ansöka om ett tillstånd som berättigar till den ökade eller ändrade användningen.

Trafikledsverket kan bevilja tillstånd för byggande av en tillfällig plankorsning för den tid arbete pågår eller då det finns andra särskilda skäl till det, om plankorsningen inte äventyrar trafiksäkerheten. På en tillfällig plankorsning tillämpas vad som föreskrivs i 28 b och 28 d §.

Trafikledsverket kan förena tillståndsbeslutet med villkor som gäller byggandet av plankorsningen eller en ny användningsform för den, underhåll eller avlägsnande av plankorsningen, eller en väg som ansluter till plankorsningen.

Innan ett tillstånd för plankorsning beviljas ska Trafikledsverket höra de järnvägsoperatörer som trafikerar banavsnittet i fråga.

28 b §

Byggande, ändring och underhåll av plankorsningar och anslutande vägar

Om väghållaren försummar sina skyldigheter enligt 1 eller 2 mom., får Trafikledsverket utföra eller låta utföra behövliga åtgärder på väghållarens bekostnad

Föreslagen lydelse

förbättrar säkerheten vid plankorsningen eller om flyttandet behövs för ändamålsenligt ordnande av trafikförbindelser.

Tillstånd för byggande av en ny plankorsning inom stornätet eller TEN-nätet kan dock beviljas endast av särskilda skäl på ett sådant banavsnitt där banans högsta tillåtna hastighet permanent är högst 50 kilometer i timmen. En plankorsning inom stornätet och TEN-nätet får flyttas endast om flyttandet i betydande grad förbättrar säkerheten vid plankorsningen eller om det finns andra särskilda skäl till det.

Tillstånd för byggande av en tillfällig plankorsning för den tid arbete pågår eller då det finns andra särskilda skäl till det kan beviljas om plankorsningen inte äventyrar trafiksäkerheten. Tillstånd för byggande av en tillfällig plankorsning kan beviljas också inom stornätet eller TEN-nätet. På en tillfällig plankorsning tillämpas vad som föreskrivs i 28 b och 28 d §.

Beslut om tillstånd för plankorsning fattas inom statens bannät av Trafikledsverket och när det gäller privata spåranläggningar av Transport- och kommunikationsverket. Innan ett tillstånd för plankorsning beviljas ska tillståndsmyndigheten höra de järnvägsoperatörer som trafikerar banavsnittet i fråga. Transport- och kommunikationsverket ska dessutom höra bannätsförvaltaren för en privat spåranläggning och i samarbete med denne utreda de i denna paragraf avsedda åtgärdernas säkerhet. Tillståndsbeslutet kan förenas med villkor som gäller byggandet av plankorsningen eller en ny användningsform för den, underhåll eller avlägsnande av plankorsningen, eller en väg som ansluter till plankorsningen.

28 b §

Byggande, ändring och underhåll av plankorsningar och anslutande vägar

Om väghållaren försummar sina skyldigheter enligt 1 eller 2 mom., får inom

Gällande lydelse

eller avbryta byggarbetet på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

28 c §

Tillstånd att korsa en järnväg

Trafikledsverket kan bevilja tillstånd att vid en plankorsning korsa en järnväg med snöskoter eller något annat terrängfordon, dock endast på sådana banavsnitt som inte hör till stornätet och TEN-nätet. Av särskilda skäl kan tillstånd att korsa en järnväg i anslutning till en plankorsning inom stornätet och TEN-nätet beviljas.

Tillstånd att korsa en järnväg får beviljas bara om det med hjälp av tillståndsvillkor säkerställs att användningen av terrängfordon inte skadar banan eller funktionen hos järnvägsområdets konstruktioner, inte medför olägenhet för banhållningen och inte äventyrar trafiksäkerheten. Ett tillstånd att korsa en järnväg kan vid behov beviljas för viss tid.

Trafikledsverket kan för viss tid bevilja polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet tillstånd att för övervakningsuppdrag i terrängen korsa en järnväg vid en plankorsning med snöskoter eller något annat terrängfordon *också på andra banavsnitt än sådana som avses i 1 mom.*, på de villkor som anges närmare i tillståndet.

Föreslagen lydelse

statens bannät Trafikledsverket och när det gäller privata spåranslagningar på ansökan av bannätsförvaltaren Transport- och kommunikationsverket ålägga väghållaren att fullgöra sina skyldigheter eller avbryta byggarbetet med hot om att bannätsförvaltaren utför eller låter utföra behövliga åtgärder på väghållarens bekostnad eller avbryter byggarbetet. Om väghållaren inte har vidtagit behövliga åtgärder inom den tidsfrist som anges i beslutet om hot om avbrytande eller hot om tvångsutförande, ska bannätsförvaltaren för en privat spåranslagning informera Transport- och kommunikationsverket om detta, som kan bestämma att hotet ska verkställas och bemyndiga bannätsförvaltaren att vidta eller låta vidta de åtgärder som anges i beslutet eller att avbryta byggarbetet på väghållarens bekostnad. På hot om tvångsutförande och hot om avbrytande tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

28 c §

Tillstånd att korsa en järnväg

Att vid en järnvägsplankorsning korsa en järnväg med snöskoter eller något annat terrängfordon och att betydligt öka användningen av platsen där järnvägen korsas eller ändra dess användningsändamål kräver tillstånd (tillstånd att korsa en järnväg).

Tillstånd att korsa en järnväg får beviljas bara om det med hjälp av tillståndsvillkor säkerställs att användningen av terrängfordon inte skadar banan eller funktionen hos järnvägsområdets konstruktioner, inte medför olägenhet för banhållningen och inte äventyrar trafiksäkerheten. Ett tillstånd att korsa en järnväg kan vid behov beviljas för viss tid. *Tillstånd att korsa en järnväg kan beviljas endast av särskilda skäl i anslutning till en plankorsning inom stornätet och TEN-nätet.*

Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet kan för övervakningsuppdrag i terrängen för viss tid beviljas tillstånd att på de villkor som anges närmare i tillståndet korsa en järnväg vid en plankorsning med snöskoter eller något annat terrängfordon.

Gällande lydelse

På sådana plankorsningar och tillstånd att korsa en järnväg som avses i denna paragraf tillämpas det som bestäms i 18 § 4 mom., 28 a § 3, 5 och 6 mom. och 28 b §.

28 d §

Återkallelse av tillstånd för plankorsning och tillstånd att korsa en järnväg

Trafikledsverket kan besluta att återkalla ett beviljat tillstånd om

- 1) plankorsningen eller det vägavsnitt som ansluter till den inte byggs eller underhålls på det sätt som föreskrivs i 28 b § och bristen eller försummelsen inte åtgärdas inom den tidsfrist som Trafikledsverket sätter ut, eller
- 2) väghållaren trots Trafikledsverkets uppmaning försummar sin skyldighet att enligt 28 a § 3 mom. ansöka om Trafikledsverket tillstånd för ökad eller ändrad användning av plankorsningen.

31 §

Tillfälligt trafikförbud eller tillfällig begränsning av trafiken

Trafikledsverket kan för viss tid förbjuda eller begränsa trafiken på en bana eller en del av en bana, om banan är i ett sådant skick att det inte är tryggt att trafikera den eller om det finns risk för att järnvägstrafik skadar en bana som till följd av tjällossning eller regn eller av någon annan orsak har försvagats till sin konstruktion.

Föreslagen lydelse

Beslut om tillstånd att korsa en järnväg fattas inom statens bannät av Trafikledsverket och när det gäller privata spåransläggningar av Transport- och kommunikationsverket. Tillståndsmyndigheten ska innan tillstånd beviljas höra de järnvägsoperatörer som trafikerar banavsnittet i fråga. Transport- och kommunikationsverket ska dessutom höra bannätsförvaltaren för en privat spåransläggning och i samarbete med denne utreda om villkoren enligt 2 mom. uppfylls. Tillståndsbeslutet kan förenas med villkor som gäller byggandet av platsen där järnvägen korsas eller en ny användningsform för den, underhåll eller avlägsnande av platsen, eller en väg som ansluter till plankorsningen.

På sådana plankorsningar och tillstånd att korsa en järnväg som avses i denna paragraf tillämpas vad som föreskrivs i 18 § 4 mom. och 28 b §.

28 d §

Återkallande av tillstånd för plankorsning och tillstånd att korsa en järnväg

Tillståndsmyndigheten kan på eget initiativ eller på bannätsförvaltarens ansökan besluta att återkalla ett beviljat tillstånd, om

- 1) plankorsningen eller det vägavsnitt som ansluter till den inte byggs eller underhålls på det sätt som föreskrivs i 28 b § och bristen eller försummelsen inte åtgärdas inom den utsatta tidsfristen, eller
- 2) väghållaren försummar sin skyldighet enligt 28 a § 1 mom. att ansöka om tillstånd för ökad eller ändrad användning av plankorsningen.

31 §

Tillfälligt trafikförbud eller tillfällig begränsning av trafiken

Bannätsförvaltaren kan för viss tid förbjuda eller begränsa trafiken på en bana eller en del av en bana, om

- 1) banan är i ett sådant skick att det inte är tryggt att trafikera den eller *banans skick till följd av exceptionella väderleksförhållanden*

Gällande lydelse

32 §

Tillfällig farväg

Om trafiken på en bana förhindras till följd av att banan rasat eller av någon annan överraskande orsak eller till följd av exceptionella naturförhållanden, har Trafikledsverket rätt att på annans mark ordna tillfällig farväg tills hindret har avlägsnats. Innan farvägen ordnas ska fastighetens ägare eller innehavare om möjligt ges tillfälle att bli hörd.

33 §

Brådiskande banarbete

Finns det risk för att en järnväg skadas och trafiken på banan då förhindras till följd av att banan rasat eller av någon annan överraskande orsak eller till följd av exceptionella naturförhållanden, har Trafikledsverket rätt att på annans mark anlägga tillfälliga anläggningar, anordningar, diken, trummor eller vallar. Innan dessa börjar anläggas ska fastighetens ägare eller innehavare om möjligt ges tillfälle att bli hörd.

Om en anläggning, anordning eller vall enligt 1 mom. blir bestående på annans mark, ska Trafikledsverket utan dröjsmål inleda utarbetande av en järnvägsplan, om det inte är onödigt med stöd av 14 § 2 mom.

37 §

Skyddsområde för järnväg

Om väg- eller järnvägstrafikens säkerhet så kräver har Trafikledsverket rätt att avlägsna växtlighet från skyddsområdet eller begränsa växtlighetens höjd. På skyddsområdet får det

Föreslagen lydelse

sannolikt försämras så att det inte är tryggt att trafikera den, eller

2) det finns risk för att järnvägstrafik skadar en bana som till följd av tjällossning, regn eller någon annan orsak har försvagats *eller löper sannolik risk att försvagas till sin konstruktion.*

32 §

Tillfällig farväg

Om trafiken på en bana förhindras till följd av att banan rasat, *exceptionella naturförhållanden eller någon annan överraskande orsak, som kan äventyra eller skada trafiken, miljön, den allmänna säkerheten, järnvägen eller annan egendom,* har *bannätsförvaltaren* rätt att på annans mark ordna tillfällig farväg tills hindret har avlägsnats. Innan farvägen ordnas ska fastighetens ägare eller innehavare ges tillfälle att bli hörd, *om detta är möjligt.*

33 §

Brådiskande banarbete

Om det finns risk för att en järnväg skadas och trafiken på banan då förhindras till följd av att banan rasat, *exceptionella naturförhållanden eller någon annan överraskande orsak som äventyrar eller skadar trafiken, miljön, den allmänna säkerheten, järnvägen eller annan egendom,* har *bannätsförvaltaren* rätt att på annans mark anlägga tillfälliga anläggningar, anordningar, diken, trummor eller vallar. Innan dessa börjar anläggas ska fastighetens ägare eller innehavare ges tillfälle att bli hörd, *om detta är möjligt.*

Om en anläggning, anordning eller vall enligt 1 mom. blir bestående på annans mark, ska *bannätsförvaltaren* utan dröjsmål inleda utarbetande av en järnvägsplan, om det inte är onödigt med stöd av 14 § 2 mom.

37 §

Skyddsområde för järnväg

Gällande lydelse

inte finnas byggnader, upplag, stängsel eller andra anläggningar eller anordningar, om de eller användningen av dem kan äventyra väg- eller järnvägstrafikens säkerhet eller medföra olägenhet för banhållningen.

38 §

Frisiktsområde för järnväg

Trafikledsverket har rätt att på frisiktsområdet avlägsna växtlighet och naturhinder som skymmer sikten. På frisiktsområdet får det inte finnas sådana byggnader, upplag, stängsel eller andra anläggningar eller anordningar som kan äventyra trafiksäkerheten genom att skymma sikten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om definitionen av frisiktsområde för järnväg. Bestämmelser om frisiktsområdet vid en plankorsning mellan en landsväg och en järnväg finns i 45 § i lagen om trafiksystem och landsvägar.

40 §

Behörighet att bevilja undantag

Trafikledsverket kan bevilja undantag från de förbud och begränsningar som anges i 37–39 §, om väg- och järnvägstrafikens säkerhet inte äventyras och banhållningen inte förorsakas olägenhet. Beslutet om undantag kan förenas med behövliga villkor.

Föreslagen lydelse

Om väg- eller järnvägstrafikens säkerhet kräver det har *bannätsförvaltaren* rätt att avlägsna växtlighet från skyddsområdet eller begränsa växtlighetens höjd. På skyddsområdet får det inte finnas byggnader, upplag, stängsel eller andra anläggningar eller anordningar, om de eller användningen av dem kan äventyra väg- eller järnvägstrafikens säkerhet eller medföra olägenhet för banhållningen.

Om det är viktigt på grund av trafiksäkerheten, kan i järnvägsplanen anvisas ett skyddsområde för en sådan privat spåranläggning på vilken 4 kap. inte annars tillämpas enligt 2 § 3 mom. På den privata spåranläggningens skyddsområde och på bannätsförvaltaren tillämpas då bestämmelserna i detta kapitel.

38 §

Frisiktsområde för järnväg

Bannätsförvaltaren har rätt att på frisiktsområdet avlägsna växtlighet och naturhinder som skymmer sikten. På frisiktsområdet får det inte finnas sådana byggnader, upplag, stängsel eller andra anläggningar eller anordningar som kan äventyra trafiksäkerheten genom att skymma sikten.

Närmare bestämmelser om definitionen av frisiktsområde för järnväg utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet. Bestämmelser om frisiktsområdet vid en plankorsning mellan en landsväg och en järnväg finns i 45 § i lagen om trafiksystem och landsvägar.

Om det är viktigt på grund av trafiksäkerheten, kan i järnvägsplanen anvisas ett frisiktsområde för en sådan privat spåranläggning på vilken 4 kap. inte annars tillämpas enligt 2 § 3 mom. På den privata spåranläggningens skyddsområde och på bannätsförvaltaren tillämpas då bestämmelserna i detta kapitel.

40 §

Behörighet att bevilja undantag

Inom statens bannät beviljar Trafikledsverket och när det gäller privata

Gällande lydelse

41 §

Undantag från begränsningar

Om växtlighet som avses i 1 mom. eller en byggnad, anläggning eller anordning äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för banhållningen, kan Trafikledsverket besluta att de ska avlägsnas eller flyttas eller att de ska ändras på det sätt som krävs. Om ägaren inte vidtar åtgärden inom utsatt skälig tid har Trafikledsverket rätt att vidta den på egen bekostnad.

42 §

Förfarandet vid avlägsnande av växtlighet och naturhinder

Innan Trafikledsverket börjar avlägsna växtlighet som avses i 37 § 2 mom. eller 38 § 2 mom. eller naturhinder som avses i 38 § 2 mom. ska fastighetens ägare eller innehavare underrättas om detta eller saken kungöras i god tid innan åtgärden vidtas. Fastighetens ägare eller innehavare kan, om han så önskar, själv ombesörja åtgärden enligt anvisning av Trafikledsverket.

43 §

Järnvägsförrättning

De områden och rättigheter som behövs för banhållningsbehov löses in och de rättigheter som hänför sig till plankorsningar ändras vid en järnvägsförrättning. Vid inlösen och vid sådan ändring av rättigheter som hänför sig till plankorsningar iakttas lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan inlösningslagen, om inte något annat följer av denna lag. I fråga om

Föreslagen lydelse

spåranläggningar Transport- och kommunikationsverket undantag från de förbud och begränsningar som anges i 37–39 §, om väg- och järnvägstrafikens säkerhet inte äventyras och banhållningen inte förorsakas olägenhet. Beslutet om undantag kan förenas med behövliga villkor.

41 §

Undantag från begränsningar

Om växtlighet som avses i 1 mom. eller en byggnad, anläggning eller anordning äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för banhållningen, och en överenskommelse om att avlägsna, flytta eller ändra den inte nås, kan Trafikledsverket inom statens bannät och Transport- och kommunikationsverket när det gäller privata spåranläggningar besluta att den ska avlägsnas eller flyttas eller att den ska ändras på det sätt som krävs. Om ägaren inte vidtar åtgärden inom utsatt skälig tid har bannätsförvaltaren rätt att vidta den på egen bekostnad.

42 §

Förfarandet vid avlägsnande av växtlighet och naturhinder

Innan bannätsförvaltaren börjar avlägsna växtlighet som avses i 37 § 2 mom. eller 38 § 2 mom. eller naturhinder som avses i 38 § 2 mom. ska fastighetens ägare eller innehavare underrättas om detta eller saken kungöras i god tid innan åtgärden vidtas. Fastighetens ägare eller innehavare kan, om denne så önskar, själv ombesörja åtgärden enligt anvisning av bannätsförvaltaren.

43 §

Järnvägsförrättning

De områden och rättigheter som behövs för banhållningsbehov löses in och de rättigheter som hänför sig till plankorsningar ändras vid en järnvägsförrättning. Vid inlösen och vid sådan ändring av rättigheter som hänför sig till

Gällande lydelse

rättande av fel i en järnvägsförrättning, korrigerande av ett fel och framställning om återbrytande av förrättningen eller beslutet gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen (554/1995) föreskrivs om fastighetsförrättning.

60 §

Avtal om ersättning

Sakägarna kan avtala om inlösningsersättningar. Avtalet underställs inte inlösningskommissionen för fastställelse på det sätt som avses i 40 § 2 mom. i inlösningslagen. Avtalet om ersättningar binder också den på vilken sakägarens rätt till fastigheten övergår.

63 §

Ersättning för utredningsarbete och för vissa andra åtgärder

Om en fastighet orsakas skada eller olägenhet genom en åtgärd som vidtagits med stöd av 9 § 1 mom., genom att en tillfällig farväg enligt 32 § ordnas eller nyttjas eller genom brådsnkande banarbete enligt 33 §, är fastighetens ägare berättigad till ersättning av bannätsförvaltaren.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

(fogas till)

Föreslagen lydelse

plankorsningar iakttas *inlösningslagen*, om inte något annat följer av denna lag. I fråga om rättande av fel i en järnvägsförrättning, korrigerande av ett fel och framställning om återbrytande av förrättningen eller beslutet gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen (554/1995) föreskrivs om fastighetsförrättning.

60 §

Avtal om ersättning

Sakägarna kan avtala om inlösningsersättningar. Avtalet underställs inte inlösningskommissionen för fastställelse på det sätt som avses i 40 § 2 mom. i inlösningslagen. Avtalet om ersättningar binder också den på vilken sakägarens rätt till fastigheten övergår, och om bannätsförvaltaren byts ut även den nya bannätsförvaltaren.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om avtal om ersättningar gäller också avtal om de åtgärder som vidtas på en fastighet för att avlägsna eller minska olägenhet eller skada.

63 §

Ersättning för utredningsarbete och för vissa andra åtgärder

Om en fastighet orsakas skada eller olägenhet genom en åtgärd som vidtagits med stöd av 9 a § 1 mom., 9 b §, 21 a § 1 mom. eller 21 b §, genom att en tillfällig farväg enligt 32 § ordnas eller nyttjas eller genom brådsnkande banarbete enligt 33 §, är fastighetens ägare berättigad till ersättning av bannätsförvaltaren.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

85 b §

Förändringar i statens bannät

Gällande lydelse

(fogas till)

88 a §

Avgifter

För ett tillstånd som Trafikledsverket beviljat med stöd av denna lag tas det ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare bestämmelser om avgiften utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Föreslagen lydelse

När det sker förändringar i statens bannät till följd av att bannätsförvaltaren byts ut, ska Trafikledsverket informera om förändringarna genom offentlig kungörelse innan de träder i kraft.

När en järnväg övergår från att förvaltas av en privat bannätsförvaltare till att förvaltas av Trafikledsverket, ska verket genom vanlig delgivning informera ägarna och innehavarna av de fastigheter på vars område det bildas ett nytt skydds- eller frisiktsområde om ikraftträdandet av i 37 och 38 § avsedda begränsningar i markanvändningen.

När en järnväg som inte används eller planeras för reguljär persontrafik övergår från att förvaltas av Trafikledsverket till att förvaltas av en privat bannätsförvaltare, upphör i 37 och 38 § avsedda begränsningar i markanvändningen och rättigheter.

87 a §

Rätt att lämna ut information

Trafikledsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att på begäran lämna ut information om en järnväg till dem som svarar för planeringen eller anläggningen av kommunikations-, energi-, transport- eller vattentjänstnät eller till dem som är verksamma på uppdrag av dessa samt till innehavare av de fastigheter på vars område det har placerats konstruktioner, anläggningar, anordningar och kablar som hänför sig till en järnväg som förvaltas av Trafikledsverket, om informationen är nödvändig för att konstruktioner, anläggningar, anordningar och kablar ska kunna placeras på järnvägsområdet eller för att andra planerings- och anläggningsuppgifter i anslutning till nämnda nät och fastigheter ska kunna skötas.

88 a §

Avgifter

För ett tillstånd som Trafikledsverket eller Transport- och kommunikationsverket beviljat med stöd av denna lag tas det ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare bestämmelser om avgiften utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Gällande lydelse

89 §

Underhåll av plankorsningar och broar

För uppsättandet av trafikanordningar som avses i 2–4 mom. behövs inte sådant samtycke av kommunen som avses i 51 § 2 mom. i vägtrafiklagen.

89 a §

Vissa skadeståndsärenden

Ersättningsyrkanden som hänför sig till sak- eller förmögenhetsskador som inträffat inom bannätet inom ett serviceområde för järnvägstrafik behandlas och avgörs av livskraftscentralen.

Föreslagen lydelse

89 §

Underhåll av plankorsningar och broar

För *uppsättande* av trafikanordningar som avses i 2–4 mom. behövs inte sådant samtycke av kommunen som avses i 71 § 1 mom. 3 punkten i vägtrafiklagen.

89 a §

Vissa skadeståndsärenden

Ersättningsyrkanden som hänför sig till sak- eller förmögenhetsskador som inträffat inom *statens bannät* inom ett serviceområde för järnvägstrafik behandlas och avgörs av livskraftscentralen.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
På tidsfristen för godkännande av en järnvägsplan som inletts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas bestämmelserna i denna lag.*

Om skyddsområdet i en järnvägsplan som gäller en privat spåranläggning som ska planeras eller användas för reguljär persontrafik och som godkänts före ikraftträdandet av denna lag av särskilda skäl har utvidgats från 30 meter från mittlinjen av banans spåranläggning eller mittlinjen av den yttersta spåranläggningen, ska bannätsförvaltaren hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om att behandlingen av planen kompletteras för godkännande av de delar i planen som gäller skyddsområden. Utan kompletterande behandling är skyddsområdet 30 meter från mittlinjen av banans spåranläggning eller, om det finns flera spåranläggningar, från mittlinjen av den yttersta spåranläggningen, eller mindre än 30 meter, om det anges i järnvägsplanen.

2.

Lag

om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) 5 § 1 mom. 1 punkten, 6 § 1 och 2 mom., 8 § 1 mom., 13 § 1 och 2 mom., 15 g § 2 mom., 16 och 21 §, 22 § 1 och 3 mom., 27 § 3 mom., 32 a § 1 mom., 53 § 1 mom., 73 § 1 mom., 101 § 2 mom., rubriken för 101 a § och 101 a § 2 mom.,

av dem 5 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 328/2013, 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag 158/2022, 6 § 2 mom., 8 § 1 mom., 16 §, 27 § 3 mom., 101 § 2 mom., rubriken för 101 a § och 101 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 701/2025, 13 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 980/2018, 15 g § 2 mom., 22 § 1 och 3 mom. samt 32 a § 1 mom. sådana de lyder i lag 572/2018 och 53 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1242/2009, samt

fogas till lagen nya 16 a, 26 a och 26 b §, till 52 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 572/2018, 766/2023 och 701/2025, ett nytt 5 mom., till 70 § ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 100 c §, i stället för den 100 c § som upphävts genom lag 998/2021, som följer:

Gällande lydelse

5 §

Områden, konstruktioner, anläggningar och anordningar som hör till en landsväg samt vägområde

Till en landsväg hör

1) körbana med vägrenar och andra områden som är avsedda för trafik såsom gångbana och cykelbana, specialtransportväg, parkeringsplats och parkeringsområde, område som betjänar kollektivtrafiken och användningen av den samt rastplatser och upplags- och lastningsområden,

Föreslagen lydelse

5 §

Områden, konstruktioner, anläggningar och anordningar som hör till en landsväg samt vägområde

Till en landsväg hör

1) körbana med vägrenar och andra områden som är avsedda för trafik såsom gångbana och cykelbana, specialtransportväg, parkeringsplats och parkeringsområde, område som betjänar kollektivtrafiken och användningen av den, *område som behövs för trafikövervakningen* samt rastplatser och upplags- och lastningsområden;

6 §

Landsvägsfärjor

Till en landsväg hör också färja med färjeled och kajer. En färja kan styras med hjälp av en styrlina eller någon annan av Transport- och kommunikationsverket godkänd anordning som ersätter styrlinan (vajerfärja) eller vara en frigående färja (frigående färja). På frigående färjor tillämpas vad som föreskrivs eller bestäms om de ro-ro-passagerarfartyg som avses i 2 § i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009). För att garantera säkerheten får Transport- och

6 §

Landsvägsfärjor

Till en landsväg hör också färja med färjeled och kajer. En färja kan *vara en färja som styrs* med hjälp av en styrlina eller någon annan av Transport- och kommunikationsverket godkänd anordning som ersätter styrlinan (vajerfärja) eller en frigående färja (frigående färja). På frigående färjor tillämpas vad som föreskrivs eller bestäms om de ro-ro-passagerarfartyg som avses i 2 § i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009). För att garantera

Gällande lydelse

kommunikationsverket meddela behövliga föreskrifter om tekniska krav på vajerfärjors styrlinor och andra anordningar som ersätter styrlinor samt om förfarandena för godkännande av sådana ersättande anordningar.

För färjor gäller vad som särskilt föreskrivs eller bestäms om dem. Den som producerar färjetrafikservice ansvarar för att föraren av en vajerfärja har fyllt 18 år och har förmåga att sköta uppgiften. Serviceproducenten ansvarar dessutom för att föraren av vajerfärjan är förtrogen med vajerfärjans maskineri, konstruktion och användning samt med reglerna i 1972 års konvention om de internationella reglerna till förhindrande av sammanstötning till sjöss (FördrS 30/1977) och bestämmelserna i 2 kap. i sjötrafiklagen (782/2019), *med undantag av bestämmelserna om kanaler och rörliga broar, och att han eller hon är förtrogen med innehållet i de bestämmelser som utfärdats med stöd av 4 mom. i denna paragraf.* Föraren av en vajerfärja ska ha tillräckligt god hälsa för att kunna köra vajerfärjan. Föraren ska också ha tillräckliga språkkunskaper för att kunna ge anvisningar till passagerarna i nödsituationer. Vajerfärjan ska bemannas så att inte vajerfärjan, dess personal, passagerarna, lasten, annan egendom eller miljön utsätts för risker. Livskraftscentralen fattar vid behov beslut om vajerfärjors bemanning. En vajerfärja ska genomgå en första besiktning innan den sätts i trafik som ett finskt fartyg. En vajerfärja ska utöver första besiktning vid behov också genomgå en förnyad besiktning, årlig besiktning, mellanliggande besiktning och periodisk besiktning. Till övriga delar iaktas i fråga om besiktning av vajerfärjor vad som föreskrivs i 6 kap. i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om besiktning av vajerfärjor.

8 §

Serviceområden som hör till landsväg

På ett parkeringsområde som avses i 5 § 1 mom. 1 punkten får placeras anordningar, anläggningar och byggnader för kiosk samt på

Föreslagen lydelse

säkerheten får Transport- och kommunikationsverket meddela behövliga föreskrifter om tekniska krav på vajerfärjors styrlinor och andra anordningar som ersätter styrlinor samt om förfarandena för godkännande av sådana ersättande anordningar.

För färjor gäller vad som särskilt föreskrivs eller bestäms om dem. Den som producerar färjetrafikservice ansvarar för att föraren av en vajerfärja har fyllt 18 år och har förmåga att sköta uppgiften. Serviceproducenten ansvarar dessutom för att föraren av vajerfärjan är förtrogen med vajerfärjans maskineri, konstruktion och användning samt med reglerna i 1972 års konvention om de internationella reglerna till förhindrande av sammanstötning till sjöss (FördrS 30/1977) och med bestämmelserna i sjötrafiklagen (782/2019). Föraren av en vajerfärja ska ha tillräckligt god hälsa för att kunna köra vajerfärjan. Föraren ska också ha tillräckliga språkkunskaper för att kunna ge anvisningar till passagerarna i nödsituationer. Vajerfärjan, dess personal, passagerarna, lasten, annan egendom eller miljön ska inte utsättas för risker. Livskraftscentralen fattar vid behov beslut om vajerfärjors bemanning. En vajerfärja ska genomgå en första besiktning innan den sätts i trafik som ett finskt fartyg. En vajerfärja ska utöver första besiktning vid behov också genomgå en förnyad besiktning, årlig besiktning, mellanliggande besiktning och periodisk besiktning. Till övriga delar iaktas i fråga om besiktning av vajerfärjor vad som föreskrivs i 6 kap. i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om besiktning av vajerfärjor, *om den tekniska förtrogenhet som krävs av föraren av en vajerfärja, om de kunskaper som krävs för körande av en vajerfärja och om påvisande av att kraven uppfylls.*

8 §

Parkeringsområden, rastplatser och serviceområden som hör till landsväg

På ett parkeringsområde *och en rastplats* som avses i 5 § 1 mom. 1 punkten får placeras anordningar, byggnadsobjekt och andra

Gällande lydelse

en rastplats även för kafé, restaurang, bränsledistribution, motorfordonsservice och annan service för vägtrafikanterna. Utöver vad som föreskrivs i bygglagen (751/2023) krävs livskraftscentralens samtycke för placering av anordningar, anläggningar och byggnader.

13 §

Allmänna krav för väghållning

Utvecklandet och underhållet av samt investeringarna i landsvägsnätet ska främja

- 1) den riksomfattande trafiksystemplanens mål,
- 2) möjligheterna att uppnå de riksomfattande målen för områdesanvändningen, områdesutvecklingen, möjligheterna att uppnå de mål som ställts för samhällsstrukturen och miljön vid planeringen av markanvändningen samt en ekonomisk samhällsstruktur och områdesanvändning,
- 3) minskningen av utsläpp i trafiken, och
- 4) möjligheterna att utnyttja information och digitalisering samt trafikens automatisering och förutsättningarna för utvecklande av trafik tjänster.

Landsvägar ska planeras, byggas och hållas i skick med hänsyn till deras betydelse för trafiken så att

- 1) landsvägarna erbjuder möjlighet till trygg och fungerande trafik och transport i hela landet till skäliga kostnader och med beaktande av olika trafikformer, olika befolkningsgruppers trafikbehov och olika näringsgrenars transportbehov,
- 2) de olägenheter som landsvägsnätet och trafiken orsakar miljön blir så små som möjligt och naturresurserna används sparsamt,
- 3) väghållningen inte orsakar någon större skada eller olägenhet än behövt,
- 4) landsvägarna med avseende på trafiken och tekniskt sett är så fungerande och säkra som möjligt och syftet med dem uppnås på ett så förmånligt sätt som möjligt,
- 5) informationen om landsvägarna uppdateras och är tillgänglig, och

Föreslagen lydelse

anläggningar för kiosk, kafé, restaurang, distribution av drivmedel för transport, motorfordonsservice och annan service för vägtrafikanter. Utöver vad som föreskrivs i bygglagen (751/2023) krävs livskraftscentralens samtycke för placering av anordningar, byggnadsobjekt och andra anläggningar.

13 §

Allmänna krav för väghållning

Landsvägsnätet ska utvecklas och underhållas och investeringar ska göras i syfte att främja

- 1) målen för den riksomfattande trafiksystemplanen,
- 2) uppnåendet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen, utvecklingen av områdena, i samband med planeringen av markanvändningen målsättningarna för samhällsstrukturen och miljön samt en ekonomisk områdes- och samhällsstruktur,
- 3) minskning av trafikutsläppen,
- 4) möjligheterna att utnyttja data och digitalisering samt automatisering av trafiken och förutsättningarna för utveckling av transportservicen, och
- 5) den nationella säkerheten.

Landsvägar ska planeras, byggas och hållas i skick med hänsyn till deras betydelse för trafiken så att

- 1) landsvägarna erbjuder möjlighet till trygg och fungerande trafik och transport i hela landet till skäliga kostnader och med beaktande av olika trafikformer, olika befolkningsgruppers trafikbehov och olika näringsgrenars transportbehov,
- 2) de olägenheter som landsvägsnätet och trafiken orsakar miljön blir så små som möjligt och naturresurserna används sparsamt,
- 3) väghållningen inte leder till att någon tillfogas större skada eller olägenhet än behövt,
- 4) landsvägarna med avseende på trafiken och tekniskt sett är så fungerande och säkra som möjligt och syftet med dem uppnås på ett så förmånligt sätt som möjligt,
- 5) informationen om landsvägarna och väghållningen uppdateras och är tillgänglig,

Gällande lydelse

6) landsvägarna och den digitala infrastrukturen i anknäytning till dem är kompatibla med den övriga trafiken och dess digitala infrastruktur.

Föreslagen lydelse

6) landsvägarna och den digitala infrastrukturen i anknäytning till dem är kompatibla med *det övriga trafiknätet* och dess digitala infrastruktur, och

7) försvarets och försörjningsberedskapens behov beaktas.

15 g §

Projektbedömning

Projektbedömningen ska innehålla en beskrivning av projektets utgångspunkter, mål och konsekvenser, en konsekvensbedömning, en lönsamhetskalkyl samt en bedömning av och slutsatser om genomförbarheten. Som en del av projektbedömningen ska det dessutom läggas fram en plan över genomförandet av och innehållet i uppföljningen och utvärderingen av projektet.

15 g §

Projektbedömning

Projektbedömningen ska innehålla en beskrivning av projektets utgångspunkter, mål och konsekvenser, samt *en bedömning av de konsekvenser som är viktiga med tanke på beslutsfattandet, en samhällsekonomisk lönsamhetskalkyl och slutsatserna av projektbedömningen.* Som en del av projektbedömningen ska det dessutom *efter behov* läggas fram *en bedömning av effekterna, kompletterande konsekvensbedömningar, en bedömning av genomförbarheten samt rekommendationer om uppföljningen och utvärderingen av projektet.*

(ändras)

16 §

Inledande och avslutande av utarbetandet av en plan

När utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan inleds ska livskraftscentralen ge kommunen och väghållaren information om det samt ge information om detta genom offentlig kungörelse

Om utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan avslutas innan planen har godkänts, ska livskraftscentralen ge information om detta på det sätt som föreskrivs i 1 mom.

16 §

Rätt till utredning

När livskraftscentralen har beslutat att inleda utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan ska utredningsarbeten tillåtas på en

16 a §

Rätt till utredning som gäller en utredningsplan eller vägplan

När livskraftscentralen har beslutat att inleda utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan har centralen rätt att utföra utredningsarbeten på en fastighet som hör till

Gällande lydelse

fastighet. För detta ändamål får på fastigheten utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning och markundersökning samt andra förberedande åtgärder. *I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägare eller rättsinnehavare får inte orsakas onödiga störningar.*

När utarbetandet av en utredningsplan eller en vägplan samt utredningar som har samband med den inleds ska livskraftscentralen underrätta kommunen och vägghållaren om saken och genom kungörelse eller på annat lämpligt sätt underrätta de personer som avses i 27 § 1 mom., och dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

21 §

Vägplan

Innan en landsväg byggs skall en vägplan utarbetas och godkännas. En vägplan är dock inte nödvändig när det är fråga om sådan förbättring av en landsväg som har ringa verkningar, om inte tillskottsområde tas för projektet eller om fastighetens ägare eller en med ägaren jämförbar innehavare skriftligen har samtyckt till att tillskottsområde tas.

22 §

Vägplanens innehåll

I vägplanen för byggande av en landsväg ska vägens sträckning och höjdläge samt

Föreslagen lydelse

planeringsområdet. För detta ändamål får på fastigheten utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning, markundersökning och andra motsvarande åtgärder.

I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

Information om utredningen ska senast sju dagar innan den inleds ges genom vanlig delgivning till de i 27 § 1 mom. nämnda personer, vilkas adresser är kända, och till andra genom offentlig delgivning. Dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

21 §

Vägplan

Innan en landsväg byggs ska en vägplan utarbetas och godkännas. En vägplan är dock inte nödvändig när det är fråga om sådan förbättring av en landsväg som har ringa verkningar, om inte tillskottsområde tas för projektet eller om fastighetens ägare eller en med ägaren jämförbar innehavare skriftligen har samtyckt till att tillskottsområde tas. *Det är inte heller nödvändigt att utarbeta en vägplan, om projektet är beläget inom ett detaljplaneområde och om landsvägens läge och dess verkningar redan i tillräcklig mån har avgjorts i detaljplanen.*

Utarbetandet av en vägplan kan av särskilda skäl inledas innan utredningsplanen har godkänts, dock tidigast efter utgången av den tid enligt 27 § under vilken utredningsplanen är framlagd.

22 §

Vägplanens innehåll

I vägplanen för byggande av en landsväg ska vägens sträckning och höjdläge samt tvärsnitt anges så att vägområdet kan

Gällande lydelse

tvärsektion anges så att vägområdet kan märkas ut i terrängen. Till planen ska fogas en bedömning av vägens verkningar och i planen anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som vägen medför. I planen ska i mån av möjlighet ägandeförhållandena beträffande marken beaktas. Av vägplanen ska framgå vägens skyddsområden enligt 44 § 1 mom. och frisiktsområden enligt 45 § 1 mom. samt huruvida mark reserveras för framtida breddning av vägen. Till planen ska fogas en uppskattning av kostnaderna för byggandet av vägen.

I vägplanen kan ett i 45 § 1 mom. avsett frisiktsområde anvisas som vägområde, om trafiksäkerheten i betydande grad anses kräva det.

(fogas till)

Föreslagen lydelse

märkas ut i terrängen. Till planen ska fogas en bedömning av vägens verkningar och i planen ska anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som byggandet av vägen eller trafiken medför. Åtgärder för att avlägsna eller minska de menliga verkningarna kan anvisas till ett område utanför det i planen avsedda vägområdet med samtycke av områdets ägare. I planen ska i den mån det är möjligt ägandeförhållandena beträffande marken beaktas. Av vägplanen ska framgå vägens skyddsområden enligt 44 § 1 mom. och frisiktsområden enligt 45 § 1 mom. samt huruvida område reserveras för framtida breddning av vägen. Till planen ska fogas en uppskattning av kostnaderna för byggandet av vägen.

I vägplanen kan ett i 45 § 1 mom. avsett frisiktsområde anvisas som vägområde, om trafiksäkerheten i betydande grad anses kräva det. I en vägplan kan väghållaren ges rätt att anlägga eller använda en enskild väg, om det behövs för underhåll av konstruktioner, anläggningar eller anordningar som hör till en landsväg eller för underhåll av en landsvägs utloppsdiken.

26 a §

Rätt till utredning som gäller genomförande av landsvägsprojekt

Livskraftscentralen och väghållaren har rätt att på en fastighet utföra utredningsarbeten som behövs för genomförande av ett landsvägsprojekt enligt en godkänd vägplan. På en fastighet får utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning, markundersökning och andra motsvarande åtgärder. Utredningar får utföras före besittningstagandet på ett område som det i planen anvisats att ska tas i besittning permanent eller för tiden för byggandet av landsvägen samt även annanstans på fastigheten i den omedelbara närheten, om det är nödvändigt för att ett projekt enligt vägplanen ska kunna genomföras.

I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

Information om utredningar ska senast sju dagar före inledandet av utredningarna genom vanlig delgivning ges till ägarna och innehavarna av den fastighet vars område är föremål för utredning. Dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

(fogas till)

26 b §

Utredningstillstånd som gäller genomförande av landsvägsprojekt

Om det inte avtalas om saken, kan Lantmäteriverket bevilja tillstånd att utföra utredningsarbeten som avses i 26 a § 1 mom. för sådan förbättring av landsväg som inte kräver att det utarbetas en vägplan enligt 21 §, om förbättringen är nödvändig för att genomföra ett projekt. På tillståndet och behandlingen av tillståndsärendet tillämpas 84 och 85 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan inlösningslagen. På utförandet av utredningsarbetena och informerandet om en utredning tillämpas 26 a § 2 och 3 mom.

27 §

Framläggande av planer och framställande av anmärkningar

Information om kungörelsen ska utan dröjsmål publiceras i de kommuner vars område planen gäller. Bestämmelser om kommunala tillkännagivanden finns i 108 § i kommunallagen. Livskraftscentralen ska dessutom lämna meddelande om framläggandet av planen genom vanlig delgivning till ägarna och innehavarna av de fastigheter från vilka det enligt planen ska inlösas område, de fastigheter på vars område det bildas skydds- eller frisiktsområden, de fastigheter till vars område det grundas någon annan rättighet och de fastigheter som gränsar till vägområdet. Bestämmelser om vanlig delgivning finns i förvaltningslagen.

27 §

Framläggande av planer och framställande av anmärkningar

Information om kungörelsen ska utan dröjsmål publiceras i de kommuner vars område planen gäller. Bestämmelser om kommunala tillkännagivanden finns i 108 § i kommunallagen. Livskraftscentralen ska dessutom lämna meddelande om framläggandet av planen genom vanlig delgivning till ägarna och innehavarna av de fastigheter från vilka det enligt planen ska inlösas område, de fastigheter på vars område det bildas skydds- eller frisiktsområden, de fastigheter till vars område det grundas någon annan rättighet och de fastigheter som gränsar till vägområdet. Bestämmelser om vanlig delgivning finns i förvaltningslagen. När ägaren eller innehavaren av en fastighet är ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område eller en särskild förmån som är

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gemensam för flera fastigheter eller en annan aktör vars adress inte är känd eller inte kan utredas utan oskälig svårighet, kan meddelande om framläggande av planen lämnas genom offentlig kungörelse i enlighet med 2 mom.

32 a §

Hur järnväg beaktas vid planeringen av en väg

De ändringar som byggandet av en landsväg medför för en järnväg kan anvisas i den plan som gäller byggandet av landsvägen.

32 a §

Hur järnväg beaktas vid planeringen av en väg

De ändringar som byggandet av en landsväg medför för en järnväg kan anvisas i den plan som gäller byggandet av landsvägen. Livskraftscentralen ska vid planeringen av ändringarna samarbeta med bannätsförvaltaren.

52 §

Reklam och annonsering invid vägar

(fogas till 52 § ett nytt 5 mom)

Om uppsättandet av en reklamaffisch eller annons förutsätter tillstånd enligt bygglagen, behöver en anmälan enligt 2 mom. inte göras. Kommunen ska då av livskraftscentralen begära ett utlåtande om tillståndsansökan.

53 §

Landsvägsförrättning

De områden och rättigheter som behövs för en väg löses in vid en landsvägsförrättning och vid inlösen iakttas vad som bestäms i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan inlösningslagen, om inte något annat följer av denna lag. I fråga om rättande av fel i en landsvägsförrättning, korrigerig av ett fel och framställning om återbrytande av förrättningen eller beslutet gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen (554/1995) bestäms om fastighetsförrättning.

53 §

Landsvägsförrättning

De områden och rättigheter som behövs för en väg löses in vid en landsvägsförrättning och vid inlösen iakttas vad som föreskrivs i inlösningslagen, om inte något annat följer av denna lag. I fråga om rättande av fel i en landsvägsförrättning, korrigerig av ett fel och framställning om återbrytande av förrättningen eller beslutet gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen (554/1995) föreskrivs om fastighetsförrättning.

70 §

Gällande lydelse

(fogas till 70 § ett nytt 4 mom)

73 §

Ersättning för utredningsarbete och för vissa andra åtgärder

Orsakas en fastighet skada eller olägenhet genom en åtgärd som vidtagits med stöd av 16 § 1 mom., genom att en tillfällig farväg enligt 36 § ordnas eller nyttjas, genom placering av obetydliga anordningar och konstruktioner enligt 50 § eller genom att en snöskärm sätts upp eller snö läggs upp enligt 51 §, är fastighetens ägare berättigad till ersättning av vägghållaren.

(fogas till)

Föreslagen lydelse

Avtal om ersättning

Vad som i 1 mom. föreskrivs om avtal om ersättningar gäller också avtal om de åtgärder som vidtas på en fastighet för att avlägsna eller minska olägenhet eller skada.

73 §

Ersättning för utredningsarbete och för vissa andra åtgärder

Orsakas en fastighet skada eller olägenhet genom en åtgärd som vidtagits med stöd av 16 a § 1 mom., 26 a § 1 mom. eller 26 b §, genom att en tillfällig farväg enligt 36 § ordnas eller nyttjas, genom placering av obetydliga anordningar och konstruktioner enligt 50 § eller genom anläggning av en snöskärm eller uppläggning av snö enligt 51 §, är fastighetens ägare berättigad till ersättning av vägghållaren.

100 c §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) tredjelandsföretag

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) TEN-T-nätet det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan TEN-T-förordningen,

3) **infrastrukturprojekt** ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artikel 29 i TEN-T-förordningen.

Väghållaren och livskraftscentralen ska i samarbete övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som väghållaren och centralen ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

101 §

Administrativa tvångsmedel

 Om en brådskande åtgärd krävs för att avlägsna en fara som omedelbart hotar trafiken eller om det är fråga om rättelse av en olovlig åtgärd som riktar sig mot ett vägområde, har livskraftscentralen rätt att vidta åtgärden eller att rätta till den olovliga åtgärden på bekostnad av den som är skyldig att rätta till den.

101 a §

101 §

Administrativa tvångsmedel

 Om en brådskande åtgärd krävs för att avlägsna en fara som omedelbart hotar trafiken eller om det är fråga om rättelse av en olovlig åtgärd som riktar sig mot ett vägområde, har livskraftscentralen rätt att vidta åtgärden eller att rätta till den olovliga åtgärden. *Kostnaderna för en åtgärd eller för rättelse av en olovlig åtgärd kan tas ut hos den som är skyldig att vidta åtgärder eller rätta till den olovliga åtgärden, om livskraftscentralen har förorsakats mer än ringa kostnader.*

101 a §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Rätt att få information

*Rätt att få **och lämna ut** information*

Väghållaren och livskraftscentralen har rätt att lämna sekretessbelagda uppgifter till aktörer som på deras vägnar sköter genom avtal bestämda uppgifter, om informationen är nödvändig för skötseln av uppgifterna.

Väghållaren och livskraftscentralen har rätt att *trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna ut information om ett vägområde till dem som svarar för planeringen eller anläggningen av kommunikations-, energi-, transport- eller vattentjänstnät eller till dem som är verksamma på uppdrag av dessa, om informationen är nödvändig för att konstruktioner, anläggningar, anordningar och kablar ska kunna placeras på vägområdet eller för att andra planerings- och anläggningsuppgifter i anslutning till nämnda nät ska kunna skötas.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av spårtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i spårtrafiklagen (1302/2018) 3 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1254/2020, och
fogas till lagen en ny 171 a § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Andra förvaltare av privata spåranslagningar än de som förvaltar spåranslagningar i kusthamnar och VR-Group Ab kan följa anmälningsförfarandet i 5 kap. i stället för ansökan om säkerhetstillstånd enligt 4 kap. och det säkerhetsstyrningssystem som förutsätts för säkerhetstillstånd i 10 § och de rutiner för nödsituationer i säkerhetsstyrningssystemet som förutsätts i 11 § och kan även följa förfarandena i 14 kap. i stället för bestämmelserna i 9 kap.

Föreslagen lydelse

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Andra förvaltare av privata spåranslagningar än de som förvaltar spåranslagningar i kusthamnar, VR-Group Ab, projektbolag som bannätsförvaltare, sådana förvaltare av privata spåranslagningar på vars spåranslagningar det bedrivs reguljär persontrafik och sådana förvaltare av privata spåranslagningar vars spåranslagningar används också för annan godstrafik än förvaltarens egen godstrafik som sker som tågtrafik kan följa anmälningsförfarandet i 5 kap. i stället för ansökan om säkerhetstillstånd enligt 4 kap., det säkerhetsstyrningssystem som förutsätts för säkerhetstillstånd i 10 § och de rutiner för nödsituationer i säkerhetsstyrningssystemet som förutsätts i 11 § och kan även följa förfarandena i 14 kap. i stället för bestämmelserna i 9 kap., 58–67 § och 12 kap.

(fogas till)

171 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) tredjelandsföretag

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas

territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) **TEN-T-nätet** det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan TEN-T-förordningen,

3) **infrastrukturprojekt** ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 14 och 37 i TEN-T-förordningen.

Bannätsförvaltaren och ett bolag eller en sammanslutning som tillhandahåller trafikledningstjänster ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som förvaltaren eller bolaget eller sammanslutningen ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4.

Lag

om ändring av lagen om fartygstrafikservice

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om fartygstrafikservice (623/2005) en ny 19 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

(fogas till)

19 b §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) **tredjelandsföretag**

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) **TEN-T-nätet** det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan TEN-T-förordningen,

3) **infrastrukturprojekt** ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 21 och 25 i TEN-T-förordningen.

VTS-tjänsteleverantören ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som leverantören ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) en ny 12 a § som följer:

Gällande lydelse

(fogas till)

Föreslagen lydelse

12 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) **tredjelandsföretag**

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) **TEN-T-nätet** det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan TEN-T-förordningen,

3) **infrastrukturprojekt** ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 21, 25 och 37 i TEN-T-förordningen.

Hamninnehavaren i en hamn som hör till TEN-T-nätet ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt som hamninnehavaren ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

I fråga om infrastrukturprojekt som gäller en hamn som hör till TEN-T-nätet tillämpas vad som i 2 mom. föreskrivs om hamninnehavaren i en hamn som hör till TEN-T-nätet också på en sådan hamninnehavare i en annan hamn som har identifierats som en kritisk aktör med stöd av lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft (310/2025) samt på en sådan logistik- och hamnoperatör som är verksam på ett hamnområde och som har identifierats som en kritisk aktör med stöd av den ovannämnda lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av luftfartslagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till luftfartslagen (864/2014) en ny 160 a § som följer:

Gällande lydelse

(fogas till)

Föreslagen lydelse

160 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) tredjelandsföretag

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) **TEN-T-nätet** det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan TEN-T-förordningen,

3) **infrastrukturprojekt** ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 33 och 37 i TEN-T-förordningen.

Innehavaren av ett intyg över godkännande av trafikflygplats som avses i 82 § och leverantören av flygtrafikledningstjänst som statsrådet utsett med stöd av 108 § ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som innehavaren eller leverantören ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om transportservice (320/2017) en ny 139 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

(fogas till)

139 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) **tredjelandsföretag**

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) **TEN-T-nätet** det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan TEN-T-förordningen,

3) **infrastrukturprojekt** ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artikel 29 i TEN-T-förordningen.

Leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som leverantören ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av sjötrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till sjötrafiklagen (782/2019) en ny 132 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

(fogas till)

132 a §

Riskbedömning och riskhanteringsåtgärder som gäller tredjelandsföretags deltagande i projekt

I denna paragraf avses med

1) tredjelandsföretag

a. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, eller

b. ett företag, en affärsenhet eller en annan sammanslutning som har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium, men där en fysisk person som inte har medborgarskap i en EU-medlemsstat eller ett företag som inte har sin hemort inom EU-medlemsstaternas territorium direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av det sammanlagda röstetalet eller ett annat motsvarande faktiskt inflytande,

2) **TEN-T-nätet** det transportnät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013, nedan TEN-T-förordningen,

3) **infrastrukturprojekt** ett projekt som gäller anläggning eller förbättring av infrastruktur som avses i artiklarna 21 och 25 i TEN-T-förordningen.

Trafikledsverket ska övervaka de företag som deltar i de infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet som verket ansvarar för, göra en riskbedömning av de eventuella riskerna för säkerheten eller den allmänna ordningen till följd av att ett tredjelandsföretag deltar i eller bidrar till infrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet, samt vidta behövliga åtgärder för att minska och hantera riskerna. I riskbedömningen ska beaktas det som nämns i artikel 47.2 i TEN-T-förordningen. Att riskhanteringsåtgärderna vidtas ska till

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

behövliga delar säkerställas i de överenskommelser som ingås med de företag som deltar i infrastrukturprojekten.

Riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna enligt denna paragraf kan beskrivas i en separat handling eller tas in i en annan handling eller plan som utarbetas för motsvarande ändamål.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter som gäller det närmare innehållet i och utarbetandet av riskbedömningen och riskhanteringsåtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .